JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Education and Communication

Missionsprovinsen och Kvinnan:

En kvalitativ intervjustudie om motiv till medlemskap i Missionsprovinsen och synen på kvinnans roll i församlingen.

Kurs: Religionsvetenskap för ämneslärare IIIb, 76-90hp

Handledare: Aron Engberg

Författare: Jonathan Cottingham

Examinator: Peter Karlsson

Termin: HT 2026

Abstract

Author: Jonathan Cottingham

Title: The Mission Province

Subtitle: A Qualitative Interview Study of the Motives Behind Membership within the Mission Province and the View of Women's Roles in the Church.

Number of Pages: 34

This study analyses the motives behind joining the Mission Province, and the study is facilitated by interviewing representatives from the movement. In addition, the interviews touch upon how the role of women is viewed within the Mission Province. To do this, two research questions were used. The first one, "Why did the representatives choose to join the Mission Province?", focuses on the reasons why the interviewed representatives joined the movement. The other research question, "How do the representatives understand the woman's role in the congregation, and how is it connected to the traditional world?", focuses on the view of the woman's role in the congregation and connects it with the broader view of it in the traditional Christian world. The chosen method for this study is semi-structured interviews. Eight representatives were interviewed about their motives for joining the Mission Province and their view of the woman's role in the congregation.

The results show that there were many common themes for why the representatives joined the movement even if they came from different contexts, with similar themes being applicable for other members of the Mission Province. The main shared theme was that they were searching for more conservative Lutheran churches that shared the same faith they themselves had. Many of the Mission Province's members come from the Church of Sweden. Many view the Church of Sweden as having gone away from the Biblical teachings fostered throughout the Swedish Church's history. The representatives also shared many views regarding what role women have in the church, where the main gist is that women can do everything that men can, apart from teaching and preaching to the whole congregation; therefore, they cannot be priests.

To conclude, the study showed that the Mission Province is a conservative, Lutheran alternative in Sweden for those who believe themselves lost in or outside the mainstream Lutheran movements.

Keywords: the Mission Province, the Church of Sweden, Lutheranism, role of women, priest, interview study

Innehållsförteckning

1. Inledning 1
2. Syfte och frågeställningar 2
2. Bakgrund 3
2.1 Kvinnoprästfrågan under 1900-talet 3
2.2 Missionsprovinsen 6
2.3 Församlingsfakulteten 9
3. Tidigare forskning 11
4. Metod och material 14
4.1. Material och metod 14
4.2. Teoretiskt ramverk 15
4.3. Etiska överväganden 17
4.4. Användning av AI 17
5. Resultat och analys 18
5.1 Varför Missionsprovinsen? 18
5.2 Svenska kyrkans tolkning av Bibeln och kyrkliga traditioner 21
5.3 Kvinnan och prästämbetet 27
6. Diskussion 31
6.1 Resultatdiskussion och slutsatser 31
6.2 Didaktisk reflektion 33
6.3 Metoddiskussion 33
7. Referenslista 35
8. Bilagor 38
Intervjuguide 38

1. Inledning

I dagens samhälle exponeras vi ständigt för olika ideologiska och religiösa strömningar på olika plan och genom olika medier. Genom historien har majoritetskulturen och ideologin ändrats beroende på samhällsutvecklingar som exempelvis ändrade nationsgränser eller statusen av religioner. Idag kan vi observera en ökning av nationalism och konservatism efter många år av mer liberala idéströmningar och mer negativ syn på nationalism. På grund av att samhälle påverkar religion och vice versa har flera religioner sett en ökning av konservativa tankar och värderingar, speciellt bland unga. I Sverige kan detta observeras bland annat i kristendomen där flera unga kristna är mer konservativa än tidigare generationer (Teglund, 2025). Anledningarna bakom detta kan vara många och varierade men en kan vara att man upplever att samhället har försämrats på grund av olika liberala värderingar, till exempel en menad nedbrytning av den traditionella familj- och könsnormerna i samhället. Ett fenomen kopplat till detta är ökningen av konservativa kristna samfund i Sverige, där Missionsprovinsen (MP) är ett sådant samfund.

MP har sitt ursprung inom Svenska kyrkan (SvK) men skiljdes åt under tidigt 2000-tal på grund av meningsskiljaktigheter främst i kvinnoprästfrågan men även andra skillnader präglade splittringen. Meningsskiljaktigheterna har sitt ursprung i mitten av 1950-talet när kvinnor fick tillträde till prästämbetet. Diskussionen om kvinnors tillträde till prästämbetet öppnades under tidigare delen av 1900-talet i samband med att kvinnor fick rösträtt, tillträde till de flesta statliga tjänster samt tillträde till att studera teologi (Nordbäck, 2012a, s. 23-24; Wibeck, 2008). Men varför blev valet att skapa ett eget samfund, MP, istället för att gå med i en annan mer konservativ rörelse? Det finns flera anledningar varför individer väljer att ansluta sig till mer konservativa rörelser bland annat politiska- eller religiösa övertygelser, som en reaktion mot samhällsförändringar, att finna en gemenskap där man passar in och där ens övertygelser och värderingar värnas om. Här kan kvinnans roll i församlingen spela en betydande roll i vilket samfund man går med i. Frågan om kvinnan och hennes roll i församlingen berör ofta större frågor såsom religion, identitet, tradition och samhällsordning. Det betyder att synen på kvinnans roll kan fungera som ett sätt att identifiera vilka värderingar som ligger bakom individers val att ansluta sig till MP.

Nordbäck (2013a) lyfter att nutida konfessionella lutherska rörelser som MP har vuxit i antal under de senaste 30 åren i Norden och att det saknas forskning på området (s. 517). Trots att MP kan förstås med bakgrund av en bredare ideologisk och samhällelig utveckling är det inte självklart vilka motiv som ligger bakom individers anslutning till rörelsen. Särskilt intressant är frågan om vilken betydelse synen på kvinnans roll har för denna anslutning. Därför är det relevant att studera anledningarna bakom individers val att ansluta sig till MP. Studien har en ämnesdidaktisk relevans då det kommer finnas elever som tillhör konservativa rörelser och då behöver jag som blivande religionslärare kunna bemöta dessa elever på ett gott sätt och utveckla en förståelse kring deras värderingar. Det är till hjälp i bland annat lektioner som kommer behandla religion och genus samt använda förståelsen av deras, och andra elevers, värderingar för att skapa ett öppet och respektfullt klimat i klassrummet (Skolverket, 2025).

2. Syfte och frågeställningar

Syftet med följande uppsats är att undersöka skälen till varför individer har anslutit sig till Missionsprovinsen med särskilt avseende på synen på kvinnan. För att besvara syftet har några frågeställningar antagits

Frågeställningar

- Varför valde representanterna att ansluta sig till Missionsprovinsen?
- Hur förstår representanterna kvinnans roll i församlingen och hur kopplas det till den traditionella världen?

2. Bakgrund

2.1 Kvinnoprästfrågan under 1900-talet

Då MP har sina rötter inom SvK är det viktigt att diskutera kvinnans roll och ställning inom SvK, för att förstå anledningen till det nya samfundet, med fokus på 1900-talet och framväxten av kvinnoprästfrågan.

SvK är en kyrka som tog en evangelisk-luthersk form under reformationen på 1500-talet där den blev en självständig svensk nationalkyrka med kungen som kyrkans överhuvud. Den har en luthersk bekännelse som antogs under Uppsala möte 1593 och kyrkan levde nära den kristna svenska staten. Ett viktigt år är 1863 då kyrkomötet inrättades som SvKs högsta demokratiska instans på nationell nivå och kyrkomötet bestod av präster och lekmän som beslutade om kyrkans riktning (Svenska kyrkan, 2023b). Ett annat viktigt år är 1858 när konventikelplakatet upphävdes vilket möjliggjorde för kristna i Sverige att lämna SvK och bilda nya kristna samfund vilka också fick laglig status (Imberg, 1999). 1982 fick kyrkomötet 251 ledamöter med både lekmän och präster och 2001 hölls det första direkta valet där kyrkomedlemmar fick rösta på vem som skulle bli ledamot i kyrkomötet. Från år 2000 har SvK och staten varit helt avskilda där bland annat kyrkolagen ersattes av en kyrkoordning (Svenska kyrkan, 2023b).

Enligt SvK (2023b) var en viktig milstolpe för det svenska samhället och kyrkan när religionsfrihetsgrundlagen som kom år 1951. Den tillät människor att lämna kyrkan utan att behöva gå med i ett annat samfund, vilket öppnade upp möjligheten för att människor kunde kalla sig ateister och agnostiker öppet samt att andra religiösa samfund fick ökad plats i det svenska samhället. Detta i sin tur ledde till ökad religionsfrihet i Sverige då det var mindre restriktivt angående vilken tro man öppet bekände sig till.

SvK beskrivs som en öppen folkkyrka som är öppen för alla oavsett bakgrund och trossituation. Inom SvK anses bibelordet vara den främsta källan för att förstå vem Gud är, men att det är viktigt att förstå att Bibeln alltid har tolkats av kristna och att det är människor som har skrivit Bibelns olika texter med olika mottagare och i olika syften (Svenska kyrkan, 2026a). SvK menar att tolkning är viktigt vid läsning av Bibeln, men att det inte går att läsa den bokstavligt eftersom den svenska översättningen är en tolkning. Det betyder att en tolkning av den svenska översättningen är en tolkning av en tolkning (Svenska kyrkan, 2026b).

Frågan om kvinnliga präster började väckas redan under tidigt 1900-tal, men det dröjde till 1958 innan kvinnor fick tillträde till prästämbetet i SvK. De tre första kvinnlig prästerna vigdes på palmsöndagen den 10 april 1960 (Svenska kyrkan, 2024). I förordet till boken *Äntligen stod hon i predikstolen!: historiskt vägval 1958* hävdar Anders Wejryd, ärkebiskop inom SvK, att kvinnoprästmotståndare ofta framställs som Bibel- och bekännelsetrogna men att verkligheten är det motsatta. Detta eftersom han menar att de inte är trogna till Bibelns budskap eller till den kristna bekännelsen utan att de förvrängt delar av budskapet. Ovannämnda är en av flera aspekter som bidragit till spänningen mellan båda sidorna i kvinnoprästdiskussionen (Wejryd, 2008, s. 5-6). En av de största meningsskillnaderna i kvinnoprästdiskussionen handlar om varför SvK bytte ställning kring kvinnliga präster.

På ena sidan har vi kvinnoprästmotståndare som menar att SvKs åsiktsbyte var hastigt och att bytet påverkades av både teologiska debatter och tryck från politiskt håll. Gärtner och Strandberg (1978) förklarar att både den svenska riksdagen och lokala partier på lokal nivå pressade SvK till att acceptera det kvinnliga prästerskapet eftersom det var staten som hade

makten över SvK på den tiden. Som konsekvens av detta fick flera svenska kyrkliga ledare och teologer ändra sina åsikter från att till en början vid röstningen år 1957 vara mot kvinnliga präster till att sedan vid röstningen 1958 vara för det (s. 123). På andra sidan har vi kvinnopräststödjare som menar på att bytet skedde demokratiskt och utan tvång från politikens håll. Wibeck (2008) menar att detta var på grund av att prästerna var statligt anställda på den tiden och att könsdiskriminering inte fick förekomma i statliga institutioner. Göran Lundstedt, teologie doktor i kyrkovetenskap och präst i SvK, undersöker processen av kvinnoprästreformen i sitt kapitel i boken *Äntligen stod hon i predikstolen!: historiskt vägval 1958*. Lundstedt förklarar att innan 1925 var prästtjänster inom SvK en del av de statliga tjänsterna i Sverige som var undanhållna kvinnor men efter att Behörighetskommittén, som startade 1919 och höll på fram till 1925, utredde om kvinnor skulle få behörighet att arbeta inom kyrkoväsendet öppnades tanken om att tillåta kvinnor till prästtjänsten. Utredningen, som avgav sitt betänkande 1923, innehöll ett lagförslag där kvinnan skulle vara likställd mannen i den prästerliga tjänsten vid vissa tillfällen, men att församlingar inte skulle tvingas att anställa kvinnliga präster om för stort motstånd existerade. Kopplat till utredningen fanns en nämnd, tillsatt av ett biskopsmöte år 1919 och vars syfte var att utreda en kvinnlig prästtjänst. Nämndens slutsats var att det inte var ett tillräckligt relevant ämne för diskussion, då efterfrågan inte var tillräckligt stor. Istället drog biskoparna slutsatsen att en kyrklig tjänst inriktad mot att undervisa barn och ungdom behövde skapas (Lundstedt, 2008, s. 127-129).

Under de kommande decennierna fortsatte denna fråga att diskuteras inom SvK. 1938 begärde sex kvinnoorganisationer att en ny utredning skulle tillsättas för att utreda möjligheten för kvinnor att få tillgång till samma prästämbete som männen. Det dröjde dock ändra fram till 1946 innan staten tillsatte denna utredning där riksdagsledamoten Johan W. Johnsson var drivande i beslutet att tillsätta utredningen. Han ansåg att frågan var återigen mogen för en allvarlig prövning eftersom prästämbetet var det sista offentliga ämbetet stängt för kvinnor efter 1945 års nya behörighetslag. 1950 kom utredningen fram till att det inte fanns några hinder för att öppna prästämbetet för kvinnor och tanken på en särskild tjänst för kvinnor avvisades av experter, såsom Märta Leijon, vars reservationen låg till grund för ”den skrivelse om att öppna prästämbetet för kvinnor som regeringen 1957 sände till kyrkomötet.” (Lundstedt, 2008, s. 131). På kyrkomötet 1957, som bevakades intensivt av media, begärdes det uppskov eftersom frågan blev helt dominerande och skapade en lång debatt. Många av medierna som bevakade kyrkomötet var högt kritiska mot biskoparna efter kyrkomötet, speciellt de som var emot kvinnligt tillträde till prästämbetet. Till slut, vid kyrkomötet 1958 som inkallades av ecklesiastikministern Ragnar Edenman om att SvK skulle ta ställning i frågan på nytt, beslutades det att kvinnor fick tillträde till ämbetet men åsikterna var delade. Under detta kyrkomöte var det vissa deltagare, bland annat den internationellt kända teologen och biskopen Anders Nygren, som uttryckte en oro om att kvinnors tillträde till prästämbetet skulle öka makten som Kungl. Maj:t hade över biskopsvalen och vem som hade möjlighet att bli prästvigd. Lundstedt (2008) lyfter fram Alrik Holgén som menade att biskopar och präster behövde följa de statliga besluten då de hade en statlig inkomst (s. 132). De som stödde förslaget under 1958 års kyrkomöte nämnde en ökad klyfta mellan prästerna och lekfolket i SvK, ett ”demokratiskt underskott i den kyrkliga maktapparaten” (Lundstedt, 2008, s. 133). På grund av detta kyrkomöte ändrades mycket inom SvK, exempelvis en ökad transparens i SvKs maktapparat och flera andra förändringar inom SvK i syfte av att öka demokratin (Lundstedt, 2008, s. 138).

Debatten som existerade under kyrkomötet finns än idag. Imberg (1999) menar på att den liberala teologin på universiteten, som började dominera under 1900-talet, påverkade hur

många kyrkor i Sverige bedrev sin verksamhet och teologi. Författaren menar också att införandet av kvinnliga präster i SvK 1958 var påverkat av en aggressiv massmediakampanj och ”diskreta men ganska hotfulla påtryckningar från staten” (Imberg, 1999, st. 4). Imberg (1999) anser att de så kallade liberala krafterna tagit total kontroll över samfundet och att frågan om kvinnliga präster är representativ för de liberala krafternas påverkan och en övergång till att följa en mer sekulariserad tidsanda. Det som författaren menar med tidsanda är hur samhället ser ut och hur det mer och mer karaktäriseras av sekulära och liberala idéer. Den andra sidan i debatten ger ett annat perspektiv där de menar att tanken om politiskt tryck på SvK är en myt som främst bildades av och fortsatt drivs av motståndare till kvinnopräster (Lundstedt, 2008, s. 127).

Under kyrkomötet 1958 röstades dessutom en så kallad samvetsklausul igenom vilket innebar att de präster som inte ville arbeta med kvinnliga präster på grund av att det stred mot deras egna övertygelser fick rätt i att avstå från att samarbeta med kvinnliga präster. Biskopar fick även rätten att neka att prästviga kvinnor om de ansåg att det stred mot deras egna övertygelser. Det var eftersom kyrkan ville undvika alltför stor splittring av SvK på grund av att många präster och biskopar skulle lämna sina tjänster (Nordbäck, 2012a, s. 135-136). I praktiken försvårade det arbetsmöjligheterna för kvinnliga präster i vissa stift och församlingar eftersom det betydde att de kvinnliga prästerna inte kunde arbeta i samma församling som de präster som sa nej till samarbete. Därför kunde de endast arbeta i de församlingar och stift där biskopen och prästerna var öppna för att samarbeta med kvinnliga präster. Konsekvensen av detta var att klausulen togs bort i kyrkomötet 1982 (Svenska kyrkan, 2024). Carola Nordbäck (2013), som är forskare i kyrkohistoria hos SvK, anser att detta hade konsekvensen att det skydd som samvetsklausulen gav till de präster och kyrkfolk som hade en mer konservativ syn på ämbetet försvann och att de blev mer sårbara i kyrkan (s. 544). MP menade att klausulens borttagande var ett allvarligt löftesbrott då de präster som vigdes under den tid som samvetsklausulen fanns vigdes under de löften som då fanns (Nordbäck, 2012a).

En annan viktig aspekt angående kvinnoprästfrågan inom SvK är det så kallade ”prästvigningsstoppet” som trädde i kraft i oktober 1993. Det är MP som använder sig av detta begrepp, inte SvK, och det som de syftar på med ”prästvigningsstopp” är SvKs beslut att inte längre viga präster som erhåller samvetsklausulen och endast viga individer som är villiga att samarbeta med alla präster, oavsett kön. Beslutet skrevs sedan ner i kyrkoordningen gällande från 2000 som nämner att ”i alla uppgifter tjänstgöra tillsammans med andra som vigts till ett uppdrag inom kyrkans vigningstjänst oavsett deras kön” (Svenska kyrkan, 2024, st. 8). Detta beslut påverkade främst manliga präster med en mer konservativ syn på prästämbetet som inte ville samarbeta med kvinnliga. Nordbäck lyfter fram att det skapade ett dilemma för bekännelsetrogna inom SvK kring frågan om tillhörighet och deras position i kyrkan (Nordbäck, 2013b, s. 544-545). Det som Nordbäck menar med ”bekännelsetrogna”, vid syftandet av konservativa kristna, är det ordet som MP, och andra liknande konservativa grupper, använder för att ”identifiera den egna trosinriktningen” (Nordbäck, 2013a, s. 521). Dessutom förklarar SvK (2014) att idag behandlas motstånd gällande kvinnors prästvigning som ett arbetsmiljöproblem som behandlas utifrån relevant lagstiftning vilket visar på det allvar som samfundet tar i denna fråga.

Detta var en utlösande faktor bakom grundandet av MP som ska förklaras lite närmare i följande avsnitt.

2.2 Missionsprovinsen

För att förstå den position och bakgrund som respondenterna har behöver vi förstå hur och varför MP grundades. Detta kommer ske genom en kort redovisning av MPs historia med bakgrund i 1900-talet och framåt samt några stora skillnader mellan MP och SvK. Dessa punkter bidrar med förståelse för samtida konservativa kristna samfund som religiösa rörelser vilket är ett begrepp som nämns i ämnesplanen för religion på gymnasiet. Ämnesplanen nämner att eleverna ska få möjligheten att lära sig om olika trosuppfattningar och värderingar samt att reflektera och analysera kring dessa för att utveckla en respekt att människor tänker olika (Skolverket, 2025).

2.2.1 Missionsprovinsens historia

MP är ett evangelisk-lutherskt samfund med en konservativ och konfessionell inriktning som har sina rötter i SvK och dess andliga tradition (Nordbäck, 2012a, s. 133). Organisationen anser att den förvaltar de goda aspekterna av denna andliga tradition, såsom många av ritualerna och lovsångerna, men har anpassat bort de delar ur traditionen som de inte håller med om (Missionsprovinsen, u.å-a).

Grunderna för MPs bildande lades redan under 1940- och 1950-talet med den spänning som uppstod mellan mer konservativa och mer liberala medlemmar och ämbetsföreträdare i SvK. Denna spänning uppstod som en reaktion till både de statliga utredningarna och kyrkomötena kring kvinnors tillträde till prästtjänsten och det lade grunden för tankar om att en förändring behövde ske inom kyrkan. Senare under 1900-talet ökade den här spänningen i och med avskaffandet av den så kallade samvetsklausulen och senare ”prästvigningsstoppet” (Missionsprovinsen, u.å-a; Nordbäck, 2013a, s. 517). Spänningen blev till slut stor nog att sex församlingar från olika Svensk-kyrkliga sammanhang samlades i Lutherstiftelsens lokaler i Göteborg i januari 2003. De hade som mål att skapa en ny inomkyrklig organisation, eller ett extraordinärt provisorium, vars uppgift var att erbjuda prästvigning för prästkandidater som var emot prästvigning av kvinnor och som inte ville lämna SvK. Resultatet av denna samling var att MP bildades i september samma år (Nordbäck, 2013, s. 517; Missionsprovinsen, u.å). Det var inte den första samlingen av sitt slag då det fanns flera andra samlingar tidigare, till exempel de möten som organisationen Kyrklig Samling hade i Falkenberg år 2000 där tanken om MP formulerades, men det var samlingen i Göteborg som fastställde MPs bildande (Nordbäck, 2012a, s. 136-137).

Som tidigare nämnts var grundtanken för MP att vara en inomkyrklig organisation inom SvK vilken skulle erbjuda en alternativ möjlighet för de mer konservativa kyrkmedlemmarna, främst de som var negativt inställda till kvinnliga präster. Dock kunde MP inte viga egna präster som skulle följa de bud och anvisningar som de ansåg vara rätta eftersom ingen biskop ville viga präster som inte kunde tänka sig arbeta med kvinnliga präster. Det ledde till att MP sökte att viga en egen biskop och en man, Arne Olsson, valdes av rörelsen till att bli rörelsens första biskop. Men eftersom SvK inte ville viga Arne Olsson fick de hjälp av Evangelisk Luthersk Mission – Bibeltrogna Vänner (ELM-BV) att söka efter en luthersk biskop som var villig att hjälpa dem i vigningshandlingar. ELM-BV utnyttjade sina goda kontakter med den evangelisk-lutherska kyrkan i Kenya som var villiga att sända sin biskop Walter Obare Omwanza att viga

Arne Olsson den 5 februari 2005. Detta gav rörelsen legitimitet som rörelse då en luthersk kyrka bidrog med en biskop i vigningssyfte (Nordbäck, 2012a, s. 133-134). Senare under samma dag som Olsson vigdes kunde han viga rörelsens tre första präster (Nordbäck, 2013a, s. 518; Missionsprovinsen, u.å.) och året efter vigde Olsson rörelsens två första biträdande biskopar: Lars Atman och Göran Beijer (Missionsprovinsen, u.å.-b).

Denna biskopsvigning skedde mot SvKs uttalade vilja, vilket betydde att ingen representant från SvK deltog, och var en handling som skapade konflikt mellan MP och SvK. Handlingen ledde till att den dåvarande ärkebiskopen i SvK, KG Hammar, förklarade att MP hade bildat en egen självständig kyrka och var därmed inte del av SvKs organisation. Dessutom nämnde Hammar att de ämbetsbärare som medverkat i dessa vigningar skulle bli föremål för prövningar hos domkapitlen i de relevanta stiften. Det betydde att de inte fick utöva sitt prästämbete inom SvK (Nordbäck, 2013a, s. 518). Nordbäck (2013a) lyfter fram hur SvK ser på dessa vigningar som en brytning från SvK eftersom det endast är kyrkan som viger präster och biskopar, inte rörelser inom kyrkan (som MP ville benämna sig som). Företrädare för MP hävdar att de fortfarande vill vara kvar i SvK och har inga tankar på att lämna frivilligt (Berntson, 2022, s. 116). MPs provinsordning från 2025 fastställer detta genom att skriva att rörelsen ”betraktar sig som ett icke-territoriellt stift i denna tradition” (Missionsprovinsen, 2025, s. 5). 2009 utvidgades MP till Finland och bytte namn till *Missionsprovinsen i Sverige och Finland* och ett år senare vigdes en biträdande biskop för Finland, Matti Väisänen. Några år senare 2013 skiljdes de finska och svenska församlingarna åt och de finska bildade *Evangelisk-lutherska Missionsstiftet i Finland* som har vuxit sedan dess och som, tillsammans med MP i Sverige och *Det evangelisk-lutherske stift i Norge*, tecknade ett samarbetsavtal 2015 (Missionsprovinsen, u.å.-b).

Med åren har spänningen mellan organisationerna ökat eftersom MP anser att SvK går mer och mer fel i sitt kyrkliga uppdrag, exempelvis kring den förändrade synen på äktenskap och abort (Missionsprovinsen, u.å-a; Nordbäck, 2013a, s. 517).

En aspekt kopplat till detta som Nordbäck (2013b) lyfter är att SvKs rykte har försämrats internationellt (s. 543) på grund av att flera konservativa kristna har kritiserat SvK i olika frågor, däribland kvinnoprästfrågan, och därmed skapat en negativ bild av SvK (s. 543-544). En stor kritiker är Fredrik Sidenvall, präst inom Svenska kyrkans fria synod och en proponent för grundandet av MP, som i en engelsk-språkig artikel utgiven 2012 illustrerat en förföljelse och psykologisk tortyr av kvinnoprästmotståndare vid de svenska pastoralinstitutionerna. I samma artikel pekar han på ett hopp, MP. Nordbäck (2013b) säger, ”Sidenvall har således bidragit till att framställa de svenska kvinnoprästmotståndarna som martyrer och därmed gett SvK rollen som en förföljande kyrka.” (s. 544). Författaren menar dock att detta språk, exempelvis att kvinnoprästmotståndare är offer och martyrer, som företrädare för MP ofta använder sig av mer pekar på ”den egna bristen på tolerans genom att framställa motståndarna som förtryckare eller som duperade” (Nordbäck, 2013b, s. 544).

2.2.2 Missionsprovinsens struktur

Vid skrivandet av detta arbete består MP av 20 församlingar i Sverige, också benämnda gudtjänstgemenskaper eller koinonior, där den sydligaste är i Lund och den nordligaste i Pajala, två församlingsplanteringar som ännu inte antagits som formella medlemsförsamlingar, och en icke-territoriell församling samt en understödjande församling (Missionsprovinsen, u.å.-c). På sin hemsida redogör MP inte för antalet medlemmar som den ”gudstjänstfirande församlingen”

har. Samfundet är medlem i International Lutheran Council (ICL) som är ”en global organisation för bekännelsetrogna kyrkor […] som utgör ett konfessionellt alternativ till Lutherska Världsförbundet” (Nordbäck, 2013b, s. 541). MP leds av en missionsbiskop som stöds av flera biträdande biskopar och samtliga biskopar sitter i styrelsen som kallas missionsrådet. Biskoparna får hjälp av en provinssekreterare som samordnar verksamheten och kommunicerar med olika liknande grupper i och utanför Sverige. Missionsbiskopen är dessutom ledare för provinskonventet som är det högst beslutande organet på riksnivå och består av representanter från varje församling, medlemmar från biskops- och prästkollegium samt representanter från medverkande stiftelser och missionsorganisation. Dessutom har MP ett konsistorium som prövar prästkandidater och beslutar behörighet för ämbetsbärare (Nordbäck, 2013a, s. 518-519). Nordbäck (2013a) pekar på att MP liknar SvK till stor del då båda har biskopar, präster, pastorer och diakoner samt att deras verksamheter liknar varandra i vissa områden (s. 519).

2.2.3 Missionsprovinsen och Svenska kyrkans skillnader

Även om MP har mycket gemensamt med SvK skiljer sig de två organisationerna från varandra på några olika sätt. Tre av de största skillnaderna mellan organisationerna är synen på prästämbetet, äktenskapet och abort. Frågan om prästämbetet är grunden för denna uppsats och har nämnts tidigare i uppsatsen, men kort sagt är MP mot kvinnliga präster medan SvK är för kvinnliga präster. De andra två skillnaderna är nyare stridspunkter.

När det kommer till äktenskapsfrågan anser MP att äktenskapet är mellan en man och en kvinna, inte mellan människor av samma kön, men de understryker att ”Homosexuella hör med till kyrkans gemenskap” (Olsson, Artman, och Beijer, 2009, s. 9). De ska ges all hjälp som de behöver och MP argumenterar att utlevd homosexualitet inte är accepterat då det går emot vad Bibeln säger (Olsson, Artman, och Beijer, 2009, s. 9). I kontrast till detta har SvK accepterat könsneutralt äktenskap sedan 2005 och viger samkönade par sedan 2009. Detta är en position som biskoparna står fast i eftersom de menar att det är fel att fördöma eller skuldbelägga homosexuella människor och att det inte ska ses som en sjukdom vilket har varit fallet förr i tiden. Dessutom nämner flera av dem, exempelvis biskopen Erik Aurelius att de bibelställen som behandlar samkönade relationer är svårtolkade (Svenska kyrkan, 2026c). Två exempel av svårtolkade och omdiskuterade texter från Bibeln är 1 Korintierbrevet 6:9-10 och Romarbrevet 1:26-27. Enligt historiken Dick Harrison (u.å.) är det första bibelordet mer omdiskuterat eftersom det är otydligt vad Paulus syftar på när han talar om ”män som ligger med andra män” (B2000). Vissa menar att Paulus mer syftar på pedofili eller pedastri, som var vanligt under Paulus tid, och inte samkönade relationer. Det andra bibelordet är mer rakt på sak där Paulus fördömer homosexuella handlingar och här ligger diskussioner snarare kring vem det var som uttryckte sig om detta. De som är för samkönade relationer skulle argumentera att detta var Paulus åsikt, som var målad av sin tid, och inte Jesus, som de menar skulle acceptera samkönat äktenskap baserat på hans radikala ageranden under hans verksamma tid på jorden. Människor som är emot samkönade relationer skulle hävda att eftersom det Paulus säger står i Bibeln ska det följas. SvK har övergått från den andra synen till den första då de lägger tolkningsföreträde på Jesus inte Paulus (Harrison, u.å.). Detta är en debatt som fortsätter att diskuteras i olika sammanhang vilket pekar på relevansen av ämnet. Prästen Anders Ekhem (2024) att vi lever i ett mer jämlikt samhälle då äktenskapet har stärkts i och med den ökade acceptansen av samkönade relationer och att synen på skilsmässa har förbättrats då det inte ses som skadligt

längre. SvK menar också att den kristna tron är gränsöverskridande där alla människor från olika sammanhang är välkomna och lika mycket värda. Slutligen är det självklart för teologen Sandahl (2024) att hbtqi-personer har en plats i kyrkan och tron och drar kopplingar mellan den kristna tron och hbtqi-personer.

Den sista stora skillnaden är kring abort där SvK anser, ända sedan abortlagen kom 1975, att kvinnor har rätt till laglig och säker abort. De medger att frågan är stor och komplex samt att hänsyn ska tas till alla parter i frågan (kvinnan, mannen och fostret) tas till hänsyn och kyrkan kan vara där som stöd i alla delar av processen. Deras ställning kring när ett foster ses som en människa eller individ är oklar (Svenska kyrkan, 2026d). MP emellertid fasthåller ett mer konservativt synsätt där abort ses som något negativt eftersom de menar liv börjar vid befruktning och att människor inte har rätten att bestämma över en annan människas liv, det vill säga fostret (Nordbäck, 2013b, s. 542-543). Nordbäck (2013b) lyfter ett uttalande från Göran Beijier, en fördetta biträdande biskop för MP, där han talar om abort som dödandet av en medmänniska och beskriver ”kvinnor både som offer och förövare, eftersom de både ’lockas in i ansvarslös sexualitet’ och sedan väljer att göra abort. Männens roll nämns överhuvudtaget inte” (s. 543). Detta visar att det, trots de många likheterna mellan SvK och MP, finns betydande skillnader mellan dem, inte minst när det gäller synen på kvinnliga präster, äktenskap och abort.

2.2.4 Missionsprovinsens syn på prästämbetet

Slutligen är det värt att nämna hur MP ser på prästämbetet, vad som utmärker det och varför endast män är förbehållna tjänsten eftersom det spelar en central roll i hur rörelsen ser på vad en präst är och hur genus är kopplat till detta. Enligt MPs provinsordning (2025) är man behörig till prästämbetet, eller till ”Ordets predikoämbete”, om du är en man som är ”döpt och konfirmerad, förverkligar sin tro och bekännelse i den gudstjänstfirande församlingen, och har en av konsistoriet godkänd utbildning” (s. 8, §1). Behörigheten till ”Ordets predikoämbete” öppnar upp vidare behörighet till att vara präst och biskop där mannen måste visa djupa teologiska kunskaper, erfarenheter och inneha en kallelse till tjänsten. ”Kallelse” i detta sammanhang syftar till en inre kallelse av Gud som prövas av församlingens ”yttre kallelse” och som bekräftas genom vigning (Missionsprovinsen, 2025, s. 7). Män kan också bli diakoner, predikanter (endast om han har god teologisk insikt och är förtroendevald av den del i MP som han ska verka i) och missionärer. Situationen för kvinnor är att de är behöriga till tjänster som inte berör Ordets predikoämbete eller läroämbete, såsom diakonissa, missionär eller övrig medarbetare (Missionsprovinsen, 2025, s. 8). MP ser alltså på prästämbetet som endast förbehållna män med en kallelse till prästtjänsten.

2.3 Församlingsfakulteten

Församlingsfakulteten är en fristående fakultet som erbjuder teologiska studier och som är en av två institutioner inom Peter Isaac Béens Utbildningsstiftelse, den andra är LM Engströms gymnasium i Göteborg. Stiftelsen ändamål är ”att, på Bibelns och den evangelisk-lutherska bekännelsens (Konkordiebokens) grund, främja rekrytering och utbildning av Guds ords förkunnare.” (Peter Isaac Béens Utbildningsstiftelse, 2002, §1). Den har en mer konservativ Bibelsyn där de ser hela Bibeln som sann och är övertygade att ”den evangelisk lutherska bekännelsen (Konkordieboken) är ett förpliktande uttryck för en rätt förståelse och tolkning av

Bibeln.” (Peter Isaac Béens Utbildningsstiftelse, 2002, §1). De tror att ett förtroende för Bibeln är förenligt med vetenskaplig saklighet och akademisk kvalitet (Johansson, u.å.). MP har kopplingar till fakulteten då vissa präster inom rörelsen är aktiva eller har varit aktiva inom fakulteten.

3. Tidigare forskning

Det finns mycket forskning om SvK och om kvinnoprästfrågan inom den, men det är tunt med forskning kring MP då det är en relativt ny och liten rörelse. Dessutom lyfter Nordbäck (2013a) att det saknas forskning kring nutida konfessionella lutherska rörelser. Detta är ett viktigt forskningsfält eftersom dessa rörelser har vuxit i antal i Norden under de senaste 30 åren och det saknas forskning på området (s. 517). Därför fyller denna studie en forskningslucka.

Det finns ett fåtal författare som har skrivit om MP där den främsta är den Svensk-kyrkliga kyrkohistorikern Carola Nordbäck. Hon har skrivit fyra artiklar om MP: två av artiklarna har fokuserat på MPs historia efter 10 år av dess grundande genom att presentera olika motiv och strukturer inom och bakom MP (2023a; 2023b); en tredje artikel, ”Att återvända till början”, fokuserar på varför MP grundades, dess historia och bibel- och historiesyn samt en fjärde artikel som diskuterar kyrkohistorisk historiebruksforskning som bidrar med strukturer som underlättar förståelsen av MP. I artiklarna presenterar Nordbäck bland annat bakgrunder och information om rörelsen och i de två senare artiklarna problematiserar hon MP i relation till olika perspektiv.

En annan av de få författare som skriver om MP är Magnus Magnusson som skrev en kandidatuppsats om MP som ”ett nytt donatistiskt rotskott” (Magnusson, 2006). Kristoffer skrev också en kandidatuppsats om MP där han jämförde Pius X:s prästbrödraskap med MP (Rönnblom, 2017). Dock finns inga offentliggjorda uppsatser tillgänglig för läsning för dessa två kandidatuppsatser.

Genom hela kyrkohistorien har kvinnor varit påtagligt närvarande, till exempel stora troshjältar som Heliga Birgitta eller de kvinnor i Nya Testamentet, vilka haft viktiga roller, som de kvinnor som tjänade Jesus med sina ägodelar och de kvinnor som fann Jesus grav tom. Eriksson (2004) nämner dock att även om kvinnor har haft framträdande roller i kyrkohistorien, som objekt i predikan, undervisning, mission och disciplinering, har de också varit frånvarande, eftersom de varit skilda från den formella makten (s. 44). I den tidiga kyrkan kunde kvinnor inneha vissa formella roller, men då var de tvungna att avsäga sig vissa saker, till exempel att diakonissor och kvinnliga missionärer var tvungna att leva i celibat (Eriksson, 2004, s. 44). Detta är relevant för studien då Missionsprovinsen hänvisar bak i tiden till kyrkan innan 1900-talet där dessa aspekter av kvinnan existerade.

Ett annat viktigt område att nämna är kopplingen mellan prästmannaideal och manlighet. Kyrkohistorikern Maurits (2013) visar på denna koppling genom att undersöka prästmannaideal och manlighet inom den lundensiska högkyrkligheten mellan åren 1850-1900. Eftersom den lundensiska högkyrkligheten har sitt ursprung från SvK och Maurits skriver om den tid i SvK där MP ännu inte hade formats som en tanke kan denna tanke ge en inblick i MPs syn på prästen och vad som är manlighet. Maurits (2013) visar på kopplingen mellan manlighet och prästmannaidealet i den lundensiska högkyrkligheten där en god präst ansågs vara en god man då han följde sin gudagivna kallelse till prästtjänsten, medan en karaktärssvag präst sågs som en dålig präst vilket i sin tur visade på en dålig man. Till exempel, om en präst var en dålig herde genom att vägledde sin församling fel, eller ignorerade att leda dem överhuvudtaget, var han en misslyckad man eftersom det visade på att prästen saknade tillit till Gud och att han försummade sin kallelse som präst (s. 144-147). Synen har sin bakgrund i att dessa egenskaper ansågs vara skadliga för kyrkan och dess välbefinnande vilket betydde att en präst behövde vara

stark för att kunna stå emot hotet av den utomkyrkliga väckelsen och den antikyrkliga kritiken på ett gott sätt (Maurits, 2013, s. 144).

Maurits (2013) lyfter också fram att när det lutherska manlighetsidealet introducerades i Sverige under 1500-talet gick manlighetsidealet från en ”asexuell klerikal manlighet” (s. 122) rotad i katolicismen till ett lutherskt där äktenskapet var en viktig maskulinitetsmarkör. Dessutom stärktes prästens position i samhället vid detta skifte och prästen blev något av en bättre man jämfört med den vanlige mannen på grund av prästens maktposition i samhället vid den tiden (s. 122-123).

En annan relevant källa är Nykvists bok *Alla mäns prästadöme* där han belyser ”alla mäns prästadöme” ur ett genusperspektiv. I början av boken förklarar Nykvist (2019) att uppkomsten av många olika kristna mansrörelser under 1800- och 1900-talet, speciellt runt sekelskiftet, har förklarats som ett resultat av flera anledningar. Bland annat att religionen blev mer av en privatsak och som en motreaktion till ifrågasättandet av en sekulär elit som ansåg religion som något kvinnligt då det sågs som något mjukt. Denna motreaktion var för att visa att, genom skapandet av mansrörelser, religion visst var något manligt (s. 13-14). Detta kopplas till tanken om ”ett alla mäns prästadöme” där Nykvist lyfter fram en man, Fredrik Clason, som ger en beskrivning på relationen mellan mannen och det allmänna prästadömet. Clason beskrev det som ”att alla kristna (män) ska agera som präster och således medansvariga för kyrkan” (Nykvist, 2019, s. 87) och som bland annat gäller ”församlingskärnan” som Clason förklarar är församlingens ledande och aktiva kärna. Clason förklarar i princip att det allmänna prästadömet är endast tillhandahållet män men i uttalandets sammanhang är det fokuserat på mannens roll. Nykvist (2019) kopplar detta med genustanken om att det manliga är det aktiva medan det kvinnliga är det passiva (s. 87).

Ett område inom genusforskning som är relevant för syftet av denna studie är synen på manlighet inom SvK. Detta område är viktigt eftersom det är både det manliga och det kvinnliga som skapar genus och för att förstå synen på kvinnan och det kvinnliga behöver man förstå vad som ses som manligt eftersom det är genusnormen. Om vi vet mer om maskulinitetsnormen inom SvK, speciellt de normer som har funnits genom tiderna, kan det hjälpa oss att förstå om hur MP kan se på det hela då de delar mycket av teologin och normer från SvK, främst innan 1958.

Nykvist skriver också om ”manlig särorganisering och kvinnors villkor” där författaren diskuterar Kyrkobröderna som startade som en kristen organisation för män som kontinuerligt har präglats av en diskussion kring frågan om kvinnors tillträde från dess bildande till dess 60-årsjubileum (Nykvist, 2019, s. 171-172). En anledning till att manlighetsrörelser är betydande är eftersom grupptillhörighet är centralt i maskulinitetskonstruktionen av medlemmar av dessa rörelser (Nykvist, 2019, s. 39). Denna källa blir relevant för denna uppsats eftersom den exemplifierar hur konservativa mansrörelser blir mer öppna efter tid och hur synen på manlighet förändras över tid.

Anderson (2019) diskuterar i sin avhandling *Den nödvändiga manligheten: Om maskulinitet som soteriologisk signifikant i den svenska debatten om prästämbete och kön* rollen som manlighetsnormer och kön spelade i prästämbetsdiskursen i SvK under 1900-talet. Hon nämner att Martin Luther var av åsikten att endast lämpade män fick predika och baserade sin argumentation på 1 Kor. 14:34, 1 Tit. 2:12 och skapelseordningen. Dock fick kvinnor predika i nödfall även om detta främst innefattar nöddop samt att det var högst olämpligt för en kvinna

att predika när det fanns män närvarande (s. 73-74). Anderson (2019) nämner också att Calvin skapade ett ”*munus triplex*-schema” (s. 74) där en profetisk funktion lades till de två redan befintliga funktioner i Kristi ämbete; den konungsliga och den prästerliga. Hon visar på att Luthersk teologi ansåg att endast Kristus innehade det trefaldiga ämbetet, men att under 1900-talet vann representationstanken mark i SvK. Representationstanken anser att det trefaldiga ämbetet kan observeras i ämbetsutövningen (s. 75). En annan viktig aspekt som nämns är att Luther menade att ”Kyrkans kontinuitet beror inte på ämbetsbärarnas kontinuitet utan på ämbetets oavbrutna verksamhet; ordets kontinuitet.” (s. 76). Därmed läggs betoningen på Guds ord och ämbetsbäraren ses som en förvaltare av kyrkan. Representationstanken i svensk teologi kan spåras till företrädare för uppsaliensisk exegetik, systematik, teologi samt högkyrkliga teologer och att de menar att Kristi närvaro i kyrkan var knuten till ämbetsbärarnas närvaro. Tanken går emot en luthersk syn då representationstanken ser ämbetsbäraren som en grundsten i kyrkan och att kyrkan är bunden till ämbetsbäraren. Detta är dåligt enligt Luther eftersom det kan liknas med att evangeliet är bundet med en människa som inte är Jesus (Anderson, 2019, s. 76). Anderson (2019) pekar också på att bröllopsmetaforen, att Jesus är den himmelska brudgummen, rättfärdiggör institutionen av manligt prästerskap (s. 77). Studien synliggör därmed hur ämbetets funktioner kan kopplas till en individs syn på ämbetet och hur den synen kan påverka hur maktfördelningen kan ta sig uttryck.

En slutlig aspekt som kommer redogöras för är varför vissa forskare och präster menar att det finns en Jesus-trend bland unga som har en mer konservativ trend. Hagevi (2026) lyfter i en rapport att det är främst vissa präster inom SvK som varnar för unga män som söker sig till SvK, vilket förklaras som del av Jesus-trenden, och att prästerna beskriver dessa unga män som ”kvinnohatande kristna fundamentalister” (s. 356). Dessa unga mäns konservativa syn kan förklaras bland annat av att de har tagit del at konservativa kristna på sociala medier. Dock pekar Hagevi (2026) på att det i själva verket är fler unga kvinnor som söker sig till SvK och att problemet överdrivs (s. 356). Hagevi (2026) fortsätter med att bekräfta att det i nuläget ser ut som att fler ungdomar söker sig till kyrkan med en märkbar ökning på nästan 20 procentenheter och nämner att en orsak bakom ökningen kan vara en ökning av utlandsfödda ungdomar som har en kristen övertygelse (s. 360-362). Dessutom kommer författaren till slutsatsen att det inte finns en generell ökning av ”högerattityder” bland kvinnliga och manliga ungdomar som besöker gudstjänster och att det är svårt att fastställa några resultat med tanke på den korta tidsramen av förändringar (Hagevi, 2026, s. 367-368). Dock pekar Hagevi (2026) på att SvK istället är präglat av ett ökat förtroende hos de som ligger mer på mitten- och vänsterskalan som är mer liberala (s. 368-369). Detta kan indikera varför mindre konservativa rörelser ökar i storlek men det är svårt att dra en slutsats då det saknas mycket forskning i detta forskningsfält.

Eftersom materialet kring Missionsprovinsen och moderna konservativa rörelser i Sverige är tunt visar det på ett behov av ny forskning inom området. Detta är viktigt eftersom dessa konservativa rörelser har börjat växa i popularitet i Norden under de senaste decennierna. Därför anser jag att min studie fyller en forskningslucka.

4. Metod och material

I följande avsnitt presenteras studiens metodologiska och teoretiska utgångspunkter. Först presenteras det material som studien använder sig av; först urvalet och sedan hur intervjuerna genomfördes. Därefter redogörs för den analysmetod som studien använder sig av och hur den samspelar med genus. Avslutningsvis behandlas de etiska överväganden och användningen av generativ AI.

4.1. Material och metod

Studiens resultat är grundat på åtta intervjuer med representanter från Missionsprovinsen (MP) vilka genomfördes under april och maj 2026. Respondenterna valdes eftersom de alla är aktivt verksamma i rörelsen och de har en auktoritetsposition inom olika församlingar runt om i Sverige. Alla respondenter är män och de delar samma grundläggande övertygelse gällande kvinnligt prästämbete. Majoriteten av respondenterna är mellan 30-60 år med en enstaka i pensionsålder och hittades via MPs hemsida där kontaktinformation till olika representanter för MPs församlingar finns. Frågan om de var villiga att delta i studien skedde antingen muntligt via telefon eller skriftligt via sms eller e-post. De fick information om hur intervjun skulle gå till, vad syftet med studien var, att de var anonyma och att deras medverkande kunde avbrytas närsomhelst. Alla intervjuer, förutom en, genomfördes digitalt via Zoom eftersom respondenterna var utspridda runt om i Sverige och de flesta intervjuerna var mellan 35 och 60 minuter långa med en avvikande intervju som var 80 minuter lång. Att välja respondenter med varierande bakgrund och från församlingar med olika förutsättningar, innebar att resultatet ger en mer nyanserad bild jämfört med om alla respondenter kom från samma ort. De flesta som kontaktades var villiga att delta. Det var endast några få som nekade eller inte svarade på kontaktförsöken. Alla representanter som intervjuades var villiga att svara på frågorna och framföra sin, och MPs, åsikt.

Alla respondenter fick ta del av tre övergripande intervjufrågorna några dagar innan genomförandet av intervjuerna samt att de fick skriva under samtyckesblanketter. Intervjuerna spelades in med respondenternas godkännande och respondenterna blev informerade när inspelningen började. Den första övergripande frågan behandlade respondenternas bakgrund och deras resa till MP, den andra övergripande frågan var intresserad i respondenternas syn på SvK andliga tradition och MPs koppling till det och den tredje övergripande frågan syftade till MPs syn på kvinnans roll i församlingen. Upplägget ger möjlighet till att först få en grundläggande förståelse kring respondenternas bakgrunder, värderingar och syner på livet och tron som sedan vidare utvecklas i resten av intervjun. Under intervjun ställdes de tre övergripande frågorna för att skapa struktur för intervjun samt följdfrågor som skulle besvara syftet med studien. Under intervjun användes framför allt öppna frågor för att möjliggöra ökad frihet i respondenternas svar och ökad utveckling och reflektion i svaren. Frågorna ställdes på ett sätt för att möjliggöra att respondenterna svarade på ett mer naturligt sätt än en artificiell fråga-svarstruktur som dessutom möjliggjorde för tilläggandet eller bortfallet av följdfrågor baserat på hur intervjun formades under dess gång.

För att uppnå studiens mål och svara på forskningsfrågorna användes semistrukturerade intervjuer som metod eftersom de hjälper respondenter att ge mer djupgående och reflekterande svar vilket tillåter användningen av tonläge och annan icke-verbal kommunikation. Struktur är

nödvändigt för att leda samtalet till önskade teman, men inte för mycket struktur att det blir ledande och att intervjuaren styr hela intervjun. Bryman (2018) förklarar att det är ”önskvärt att låta intervjun röra sig i olika riktningar, eftersom detta ger kunskap om vad intervjupersonen upplever vara relevant” (s. 561) och att det går att avvika märkbart från den formulerade intervjuguiden genom exempelvis följdfrågor. Det skapar en flexibilitet och att det läggs mer fokus på viktiga frågor som dyker upp under intervjun som inte är formulerade i intervjuguiden och som kan ge fördelaktiga resultat i studien (Bryman, 2018, s. 561–562).

Det intervjumaterial som spelades in kodades senare i programmet Taguette. Kodningen skedde genom att intervjuerna transkriberades och sedan kodades där vanliga teman i alla intervjuer noterades och markerades. Enligt Bryman (2018) utgör kodning ”startpunkten för de flesta kvalitativa analyser av data” (s. 698) vilket har observerats när jag kodade min data där den har hjälpt till vid vissa tillfällen, bland annat i organisatoriska ändamål.

4.2. Teoretiskt ramverk

En tematisk analys har använts i syftet av att identifiera och analysera teman närvarande i respondenternas svar dessa teman användes sedan vid indelningen av resultatavsnittet. Det fanns flera teman som identifierades, men studien fokuserar på två teman: synen på kvinnan och anledningar varför de anslöt sig till rörelsen. Denna analysmetod valdes då det är en passande metod i syftet av att analysera resultat från intervjuer. Braun och Clarke (2006) argumenterar att en anledning varför tematisk analys är ett gott sätt att analysera kvalitativa data är att den är flexibel i dess användande (s. 78) vilket kan förklara varför denna metod finns i de flesta sorters kvalitativ analys. De menar att eftersom metoden är flexibel kan den potentiellt bidra med data som är rik och detaljerad. Braun och Clarke (2006) definierar tematisk analys som en metod som identifierar, analyserar och rapporterar på mönster, det vill säga teman, som finns i den insamlade data. Metoden har applicerats genom att all data har analyserats och viktiga teman har identifierats. Braun och Clarke (2006) förklarar att ett tema fångar något viktigt om studiens data i relation till syfte och frågeställningar (s. 82) viket i denna studie har uppfattats som de temana närvarande i de övergripande frågeställningarna. Resultatet har då strukturerats utifrån dessa teman där varje tema utgör en underrubrik där ett genusperspektiv appliceras. I föreliggande studies diskussionsdel kopplas sedan dessa teman till tidigare forskning samt förslag till framtida forskning.

4.2.1. Genusperspektiv

Den huvudsakliga teorin som används i studien är genusperspektiv med speciellt fokus på Hirdmans teori om genusordningen.

Genusperspektiv är en vetenskaplig teori som undersöker hur kön påverkar människors liv, möjligheter och relationer. I sin artikel *Genussystemet - reflexioner kring kvinnors sociala underordning* diskuterar Hirdman (1988) begreppet *genussystem* som hon menar är en ”ordningsstruktur av kön” (s. 51). Hon förklarar att systemet är ett nätverk ”av processer, fenomen, föreställningar och förväntningar” (s. 51) som relaterar till varandra och att denna relation ger upphov till mönster och regelbundenheter. Därför är genussystemet en grundläggande förutsättning för det sociala i det mänskliga samhället. Hirdman (2001) lyfter fram hur mannen är normen för det normala och kvinnan kommer efter i hierarkin, vilket hon

pekar på är fallet i olika fält, bland annat inom forskning kring den mänskliga kroppen där mannen utgör normen (s. 59-60). Detta är något som Sky (2009) också lyfter fram, att mannen är det neutrala, det normala, standardidentiteten medan kvinnan är ett kön. Hon blir ett kön som går emot det normala, som går utanför (s. 28). Dock påpekar Sky att vi behöver utforska mannen, den manliga identiteten och manlighetsidealet för att ett ”riktigt” genusperspektiv ska finnas i religionsvetenskapen (Sky, 2009, s. 29) vilket flera forskare däribland Nykvist och Mauritz instämmer i. Sky (2009) menar också att ett genusperspektiv på religion bildas först när vi riktar blickarna på båda könen (s. 42). Det visar på vikten av att inte fokusera endast på ett kön utan att båda könen behövs i diskussionen för att skapa en balanserad helhetsbild.

Några andra viktiga begrepp för studien är *isärhållning, patriarkat* och *makt*. Hirdman (2001) förklarar isärhållning, i denna kontext, som skillnaden mellan könen där till exempel kvinnan är en egen skild varelse från mannen och att det skapar en sorts ojämförbarhet med mannen. Hon blir då en egen varelse (s. 36-37). Hirdman (1988) argumenterar att denna isärhållning grundar sig i ”arbetsdelningen mellan könen och i förställningar om det manliga och kvinnliga” (s. 52). Detta skapar bland annat att kvinnan framställs som att inneha olika egenskaper, ofta mer negativa, jämfört med mannen som ofta förklaras med mer positiva attribut (Hirdman, 2001, s. 37). En konsekvens av denna syn är att det skapas klyftor mellan mannen och kvinnan vilka har en negativ påverkan på exempelvis jämställdhet. Det betyder att begreppet är värt att använda i analysen i syfte av att identifiera möjliga faktorer som kan skapa en isärhållning mellan könen.

Begreppet patriarkat syftar på ett samhällssystem där mannen har den primära makten där han använder sig av olika maktstrategier för att utöva sin makt över andra, som kvinnan, och försvara sin position som maktinnehavare. Det betyder att maktbegreppet går hand i hand med både detta och föregående begrepp. Denna maktutövning kan ske genom att exempelvis mannen inte tar kvinnliga erfarenheter på allvar och anser att det manliga perspektivet är det bästa och rätta för olika anledningar. Kvinnliga erfarenheter och upplevelser av religion beskrevs som något skiljt från de manliga (Sky, 2009, s. 30), vilket visar på kopplingen med isärhållningsbegreppet. Om inte makt hade varit involverat hade de olika könsförutsättningarna inte varit lika stora då makt är en av primäranledningarna varför en viss grupp får en särställning över en annan grupp. Hirdman (1988) förklarar att mannen kan utöva sin makt över kvinnan på ett sätt som både fängslar henne och ger henne frihet (s. 55). Sky (2007) menar att makt är ett centralt begrepp i diskussionen om genus och religion (s. 18-19). Detta är av relevans för studien då det är en intervjustudie om genus och religion.

4.2.2. Klassisk kristen tro och problemet med tradition

För att underlätta förståelsen av resultatet av föreliggande studie behöver två begrepp definieras och de är *klassisk kristen tro* och *tradition*. Begreppet ”klassisk kristen tro” kan ses som ett positivt eller ett negativt begrepp beroende på vilken syn individen har på den kristna tron enligt Olof Edsinger (2025). Edsinger (2025) menar att klassisk kristen tro lägger fokus på vad hela den kristna kyrkan har trott ända från det första konciliet i Nicea 325 där den Nicenska trosbekännelsen antog där traditioner och olika heliga skrifter som har getts ut är i fokus. Utöver ovan källa är det svårt att finna en källa som uttryckligen definierar begreppet på ett samlat sätt.

Begreppet tradition brukas karaktäriseras av en statiskhet eller att det ses som uråldrigt. Men Sidenvall (2005) menar på att tradition är viktig för både samhälle och kyrka. Författaren ger

fyra olika aspekter av den övergripande definitionen av tradition; det kristna evangeliet som det står i Bibeln, överförandet av tron och läran mellan generationer, de yttre traditionerna i gudstjänstordningarna, psalmer och böner samt de olika kristna trostraditionerna. Även om begreppet tradition kanske inte står i Bibeln anser Sidenvall (2005) att traditionstanken ligger som ett bärande drag genom hela Gamla- och Nya testamentet genom att bland annat referera till 2 Mosebok 12:26-27.

4.3. Etiska överväganden

Studien har som avsikt att undersöka hur aktiva representanter för MP ser på kvinnans roll i församlingen genom att intervjua representanter från rörelsen. I och med det har det tagits ställningar till flera etiska frågor. Alla respondenter har blivit informerade att intervjuerna var frivilliga och att de skulle spelas in men att de kommer anonymiseras genom att de har fått pseudonymer och vissa platser och fraser anonymiseras för att göra det svårare att identifiera respondenterna. Dessutom har de fått skriva under en samtyckesblankett som ger dem information kring hur deras information används och vad studien handlar om.

Efter att intervjuerna genomfördes transkriberades ljudfilerna med aTrain, ett transkriberingsprogram som använder sig av artificiell intelligens men endast sker lokalt på datorn vilket är bra för att upprätthålla anonymiteten av respondenterna då filerna inte lagras i en molntjänst. Ljudfilerna användes endast i transkriberingsprocessen och raderades när transkriberingarnas korrekthet hade säkerställts. Det transkriberade materialet användes som stöd vid skrivandet av resultat, analys och diskussion. Vid citering av transkriberade data städas citaten upp i språksyften. För att underlätta transkribering, skrivandet av resultatet samt att säkerställa respondenternas anonymitet benämns de via pseudonymer.

För att säkerställa att studien är etisk och korrekt observerades de fyra grundprinciperna som utgör grunden för god forskningssed; tillförlitlighet, ärlighet, respekt och ansvar (Vetenskapsrådet, 2024, s. 9-11). Tillförlitlighet handlar om att säkerställa forskningens kvalitet vilket avspeglas i uppsatsens design, i analysen och i de utnyttjade resurserna. Ärlighet syftar på att forskningen ska utföras på ett öppet och etiskt korrekt sätt för att säkerställa att forskningen är fullständig och objektiv i hur den presenterar materialet från tidigare forskning och från de genomförda intervjuerna. Respekt syftar på att visa respekt för många faktorer, såsom samhälle, kulturarv, och personer inblandade i forskningsprojektet. Slutligen handlar ansvar om det ansvar som författaren och handledaren tar under hela forskningsprojektets utveckling.

4.4. Användning av AI

Studien har inte använt AI till att generera text, utan mer i stödjande syften. AI har använts till språklig redigering, som också dubbelkollas mot eventuella misstag, samt användes generativ AI ett fåtal gånger att leta efter relevanta källor eller som bollplank. Dessutom användes AI vid transkriberingen av intervjumaterialet i formen av programmet aTrain, men detta skedde endast lokalt på datorn, det vill säga att ingen data delades med en molntjänst för att säkerställa anonymitetsprincipen.

5. Resultat och analys

I denna del presenteras resultatet genom att redovisa för respondenternas åsikter och svar genom större citat och analyserade kommentarer från mig. Resultatet är uppdelat i tre delar: ”Varför Missionsprovinsen” som illustrerar hur och varför respondenterna kom till MP; ”Svenska kyrkans tolkning av Bibeln och kyrkan” som förklarar hur respondenterna, och MP, ser på SvK och dess förändringar det senaste århundradet; och ”Kvinnan och prästämbetet” som visar på hur respondenterna ser på kvinnans roll i församlingen vilket är kopplat till prästämbetet.

5.1 Varför Missionsprovinsen?

För att förstå hur respondenterna tänker är det viktigt att förstå varför MP attraherade dem och hur det har känts att vara ledare i rörelsen.

Respondenterna Daniel, Nils, Adam, Sixten, Gustav och Harald kom alla från SvK in i MP och de flesta av dessa sex växte upp och döptes inom SvK medan respondenterna Rickard och Sven kommer från andra sammanhang. Alla respondenterna har olika anledningar, och olika bakgrunder, bakom varför det kom sig att de hamnade i MP vilket kommer att redovisas och exemplifieras i detta avsnitt. De anledningar som kommer analyseras här är två huvudsakliga: *kallelse* och *Församlingsfakulteten*.

5.1.1. Kallelse

Den första anledningen, kallelse till tjänst, går att tillämpa på tre av respondenterna: Rickard, Adam och Sixten, och deras resa in i MP. Denna kategori syftar på att individen har upplevt sig få en kallelse från Gud att bli verksam i MP eller att de har fått en kallelse av MP att tjänstgöra där. De två som upplevde sig få en kallelse från Gud är Adam och Sixten. Adam var inte uppväxt i en kristen familj men fann tron under sin högstadietid när han började spela kyrkorgel under gudstjänster efter att han fick frågan av sin musiklärare som också var kantor i den kyrkan. Under sin uppväxt hade han fått ofta höra att han skulle bli präst, men det var inget som han var intresserad av utan han arbetade som kantor något år innan han upplevde sig få en kallelse att studera till kantor. Under sin tid på kantorsutbildningen var han i en annan församling i SvK än den han spelade i och kände inte igen sig i den kyrkan. Denna besvikelse, som grundade sig i åsiktsskillnader, lade sig något under tiden han arbetade som kantor efter examen då den församlingen ”var väldigt fin” (Adam). Sedan fick han känslan av att Gud talade till honom att han skulle studera teologi, vilket han gjorde utomlands under 2000-talet. Under studietiden övervägde han att arbeta i den evangelisk-lutherska kyrkan i det landet han studerade i, då han upplevde de låg närmare hans egna konservativa tankar och värderingar än SvK gjorde. Dock blev det inte så. Senare samma år uttalade sig en kyrklig företrädare från den kyrkan om att präster behövde vara beredda att arbeta med kvinnliga präster, även om det var tillåtet att ha olika syn på prästämbetet. Adam nämnde att han hade svårt att förstå detta uttalande: ”Det hade jag svårt att förstå. För mig så hänger det som tro och liv samman, alltså att man kan inte leva på ett annat sätt än man tror.” (Adam). Det visar att Adam värdesatte prästämbetet, vilket är en värdering som förmodligen delas av andra konservativa kristna. Efter detta uttalande upplevde Adam att den tidigare vägen inte var möjlig för honom, vilket ledde till att han flyttade tillbaka till Sverige och slutförde sina studier på distans efter att ha fått höra att MP hade bildats. Efter

sin teologieexamen prästvigdes han och började tjänstgöra som präst inom X. Hela denna resa visar på att Adam upplevde att vägar fortsattes stängas för honom då han inte ville samarbeta med kvinnliga präster, men att bildandet av MP öppnade en möjlighet för honom att följa den upplevda kallelsen han hade.

Sixtens resa liknar Adams i formen av att han också hade svårt att se en framtid inom SvK som präst men att när ett konservativt, ”bibeltroget” (Sixten) alternativ fanns, var det en självklar väg framåt. En skillnad mellan de två var att Sixten var uppvuxen i en Svensk-kyrklig familj som var del av de mer konservativa strömningarna inom SvK. En viktig aspekt som Sixten nämner är att de allra flesta inom MP som har sitt ursprung från SvK har känt sig förlorade och i viss mån utsatta inom samfundet då deras värderingar och tankar inte fick den plats de ansåg de borde ha. Det visar på människors tendens att vilja vara del av likasinnade grupper även om de fortfarande tycker om den gamla gruppen samt viljan att förändra den gamla gruppen med hjälp av den nya gruppen som stöd.

I kontrast är Rickards resa till MP annorlunda då han fick en kallelse av MP att gå in i en ledande roll även om han ingen tidigare prästvigning hade, då han kom från ett annat kristet sammanhang. Rickard har en bakgrund med en teologisk utbildning från Norge och var verksam inom en annan kristen organisation. Det framgick inte i intervjun varför han svarade på MPs kallelse. Rickards upplevelse som kyrklig ledare i MP har varit spännande och god även om det fanns en del utmaningar och svårigheter:

> Det var ju utmanande på många sätt. Att man kan säga går ifrån att arbeta i ett missionssällskap, en missionsorganisation, som inte har direkt tydlig kyrklig struktur. Och så kom jag in i Missionsprovinsen som ju bär med sig en tydlig Svensk-kyrklig struktur. Så det var en spännande resa. Men samtidigt hade jag tio års erfarenhet av kyrklig struktur i [...] utlandet. Så den här kombin blev ju på något sätt väldigt spännande och berikande måste jag säga. Och jag hade goda medarbetare under de åren och trivdes väldigt bra med det måste jag säga, mitt i alla svårigheter som utmaningar som fanns. (Rickard)

Rickard exemplifierar de människor som kommer från andra konservativa kristna sammanhang till en liknande organisation av olika anledningar såsom installering i tjänst. Dessa människor kan ge unika inblickar i folkrörelser inom och mellan konservativa kristna sammanhang. Att dessa människor kanske letar efter ett sammanhang som har mer kyrklig struktur och som värnar om de konservativa värderingarna inom exempelvis äktenskapsfrågan vilket Rickard nämnde under intervjun.

5.1.2. Församlingsfakulteten

De resterande fem respondenterna hittade till MP genom Församlingsfakulteten men deras resa till Församlingsfakulteten skiljer sig. En gemensam nämnare bakom valet att välja att studera på fakulteten är att det är ett fristående konservativt alternativ som följer en evangelisk-luthersk bekännelse vilket tillät präster som inte ville utbilda sig på mer liberala fakultet att utbilda sig till präster. Här kunde de dessutom träffa andra konservativa människor med liknande tankar om den ökade liberala profilen av SvK under slutat av 1990-talet och börjar på 2000-talet. Detta öppnade möjligheten till att grunda MP som ett mer konservativt alternativ eftersom det fanns flera som var missnöjda över SvKs riktning. De flesta av respondenterna som gick på Församlingsfakulteten kände någon eller några där sedan tidigare vilket var en av anledningarna att de valde den utbildningen istället för andra, liknande utbildningar. Dessutom när de gick på

fakulteten skapades möjligheter till nya kontakter vilket ledde till att många fann sin väg till MP via dessa nyutvecklade relationer.

En annan anledning är att det är en av få fristående konservativa teologiutbildningar. Ett exempel på detta är Harald som hade gått bibelskola i Danmark och när han skulle söka vidare utbildning i teologi hade han valet av att läsa på DBI (Dansk Bibel-institut) i Köpenhamn som också är bibelkonservativ teologisk bibelinstutition eller Församlingsfakulteten. Han valde fakulteten eftersom han kände att han skulle tillbaka till Sverige samt att han hade kompisar som studerade eller hade studerat där. Valet att välja Församlingsfakulteten kan exemplifieras med vad Harald säger; ”jag ville läsa teologi på en fristående fakultet där man tror på Bibelns ord” (Harald), underförstått att andra teologiska institutioner kan ses som allt för liberala. Harald nämnde att han fortfarande ville jobba som präst i SvK men förstod att: ”i praktiken så innebär ju det att man får en väldigt lång väg åtminstone till Svenska kyrkan om man läser där” (Harald). Det blev istället mot MP som vinden vände och tanken om att gå med i rörelsen väcktes under studierna på Församlingsfakulteten och det underlättade att han lärde känna människor på fakulteten som var verksamma i MP. Fakulteten blev en naturlig väg till MP, vilket andra respondenter också nämnde i sina intervjuer.

Här kan vi observera vikten av en individs egna värderingar på dennes val av utbildning. De kunde eller ville inte studera på exempelvis SVKs präst- och teologiutbildningar eftersom det fanns en sådan skillnad på deras syn på kvinnliga präster och kopplingen mellan teologi och prästämbetet. Visserligen hade de kunnat studera på en mer liberal utbildning, men det hade inte fungerat i längden för dem eftersom det hade uppstått en spänning i och med skillnaden i synen på teologi. Det hade också inte gått att ta en prästexamen då de hade fått rött ljus på grund av värderingsskillnader som hade gått emot SvKs uttalade vilja och linje angående prästtjänsten.

Någon som har direkt erfarenhet av detta är Nils. Nils har inte varit kristen hela sitt liv utan fann kyrkan och den kristna tron senare i livet. Han hade perioder när han var yngre men han fastnade aldrig i kyrkan utan under sin tonårstid började han exempelvis spela heavy metal och intressera sig för satanism på jakt efter en subkultur som var lite spännande och som han kunde passa in i. Nils tillhörde denna subkultur endast en kort period då hans smak förändrades under gymnasiet och han började läsa Nya Testamentet igen vilket ledde till att han kom fram till att han var kristen. Sedan under sin universitetstid gick han med i några olika bönegrupper vilket fick honom att fundera på frågor som dopet. Jakob är en av flera respondenter som nämner Bo Giertz, i detta fall som ett positivt inflytande på sin tro. Det var när han hade läst Giertz bok *Stengrunden* som han började reflektera över sin tro och syn på livet. Hans slutsats vara att han hade mer av en luthersk syn på sin tro vilket ledde till att han ansökte om att bli prästkandidat inom SvK. Han hade praktik 2007 och året efter åkte han på en antagningskonferens för prästkandidater men där tog det stopp för hans resa i SvK. Nils förklarar:

> …eller någonting som de hade stiftsgrupp, så man samlade sig alla prästkandidater och blivande prästkandidater, eller vad det nu blev av det och där tog det stopp helt enkelt. Jag var nog beredd på att det skulle bli vad man kan säga att man kunde få grönt, gult eller rött ljus. Så grönt då är det, visst kör på, gult ljus ja, vi tror att det var en kallelse, men här är nog några saker du behöver arbeta på innan vi kan helt säga ja. Rött då är det, nej vi tror inte att det här är aktuellt och då innebär det också formellt att man är, man kan inte söka igen förrän efter fem år till något stift i Sverige. Jag var beredd på gult ljus, men jag fick rött ljus. (Nils)

Efter att ha fått rött ljus, anledningen varför kunde han endast spekulera kring, förklarar Nils att han blev dragen till Församlingsfakulteten där han lärde känna några människor aktiva inom MP och efter att han gjorde ”en resa teologiskt där jag blev mer grundad i vad jag tänkte, mer genomtänkt än vad jag var innan i alla fall. Och hade vridit och vänt på saker lite mer och blivit mer övertygad om den lutherska läran” (Nils). Han hade eventuellt funnit sin väg till församlingen han är verksam i nu och var med på gudstjänster samtidigt som han gick på gudstjänst hos Svenska kyrkan, men till slut kom han fram till att han behövde välja en kyrka och det blev MP. Nils fortsätter:

> Men jag skickade in och ber om att få bli prövad som prästkandidat i Missionsprovinsen så jag hamnade jag i Missionsprovinsen. Jag blev prövad som prästkandidat, blev antagen, fortsatte läsa och gick en pastoral utbildning och sedan genomgick prästexamen och blev godkänd och blev sedan prästvigd (Nils)

Nils resa visar på hur avslaget han fick under antagningskonferensen förmodligen kändes lite marginaliserande och överraskande. Respondenten hade en del kritik mot hur SvK, prosten och biskopen, hanterade processen när han blev nekad till att bli präst, som kommer diskuteras i följande avsnitt.

Att många av representanterna och lekmännen från MP har sina rötter i SvK visar på att det fanns en del som kände sig marginaliserade för sin mer konservativa syn på Bibeln och kyrkan. Det visar på att SvK tappade folk när de försökte att locka till sig eller hålla kvar andra människor som kanske var mer liberala. Vissa av respondenterna, exempelvis Rickard, nämner hur SvK har tappat ännu fler än vad de kanske trodde och hoppades på grund av att de ”kliar öronen” (Rickard) av samhället och följer världen istället för Gud. Han nämner bland annat minskningen i intresset av att bli präst.

5.2 Svenska kyrkans tolkning av Bibeln och kyrkliga traditioner

Rickard använder relativt starkt språkbruk i sin kritik mot SvK och hur den har hanterat bland annat äktenskapsfrågan under de senaste 50 åren. Han börjar med att hävda att äktenskapet är under attack där han refererar till att sedan 2009 har SvK tillåtit samkönat äktenskap vilket Rickard menar inte är korrekt ur ett bibliskt perspektiv. Rickard menar att äktenskapet är mellan en man och en kvinna då Bibeln säger att Gud skapade människan till sin avbild och ”till man och kvinna skapade Han dem” (Rickard). Detta perspektiv är det vanliga bland många kristna, men främst hos de konservativa kristna där den mer ”traditionella” synen på äktenskapet är normen och samkönade äktenskap ses som något emot Guds tanke med skapelsen. Rickard fortsätter kritisera SvK för deras val de senaste 50 åren, bland annat ämbetsfrågan och synen på äktenskapet:

> 58 och fram till idag så är det ju på något sätt att prästämbetet och äktenskapet är under attack. Hela den Svensk-kyrkliga traditionen under drygt 900 år har haft **en** ordning och plötsligt de sista 50 åren så omkullkastas det programmet och man väljer en annan väg. Så detta är alltså en stor tragik. En stor sorg för Svenska kyrkan att kyrkohistoria skrivs om detta vägvalet – att lyda människor mer än Gud, om vi vänder på Apostlagärningarna 5 och 29. (Rickard)

Denna åsikt är inte Rickard ensam i att ha hos respondenterna då de flesta, om inte alla, respondenter också har uttryckt sig starkt kring detta, att SvK har kommit på fall och gått bort från de goda bibliska ordningarna. Detta speglar sig i hur respondenterna nämner att kyrkfolk har känt sig marginaliserade och främmande i de Svensk-kyrkliga sammanhang som de

vanligtvis närvarade i. En relevant fråga är varför respondenterna inte valde att helt byta samfund, till exempel att konvertera till katolicismen. Detta kan nog bero på att många som finns i MP idag har sitt ursprung i SvK och dess lutherska traditioner, som de till stor del fortfarande förvaltar. Det hade därför varit svårare att konvertera till katolicismen och istället blev valet att skapa ett mer konservativt alternativ inom SvK. En respondent som nämner något liknande är Adam sa: ”hade inte Missionsprovinsen funnits så tänker jag att man kanske måste konvertera och bli romersk-katolik, eller någonting annat. Så det är ju som ett sätt att leva kvar i den tradition som man känner till.” Citatet visar på att familjariteten av det lutherska sammanhanget spelar stor roll i valet mellan MP och andra konservativa alternativ. Dessutom var det kanske mer aktuellt för Adam då han bor där det är långt mellan kyrkor, geografiskt sett, så det var svårt att finna en gudstjänstgemenskap där han kände sig hemma inom de mer ”traditionella” genusfördelningarna inom kyrkans maktstruktur.

En annan faktor bakom varför Adam lämnade SvK var när Antje Jackelén blev ärkebiskop och, enligt honom ändrade hon den apostoliska trosbekännelsen eftersom ”hon sa nu att Mohammed visar en lika god väg till Gud som Jesus.” Han nämner att även om den formellt läses har man frångått den i praktiken och att när Jackelén blev vald till ärkebiskop hade man accepterat de tankarna. Det Jackelén egentligen menade var att treenighetsläran öppnar upp den kristna tron för andra människor eftersom människor som inte känner Jesus kan ha erfarenheter av Gud och att Gud kan verka bland de som inte tror på Kristus, vilket är en syn som katolska kyrkan delar (Jackelén, 2013).

Av alla respondenter har nog Rickard det starkaste språkbruket i sin kritik mot SvK som exempelvis:

> Jag menar för Missionsprovinsen så är det ju med sorg vi tar del av den här resan och det är ju ett böneämne; att människor tänker om och väljer livets väg och inte dödens väg, för att gärna använda den dramatiska retoriken som jag menar finns på Biblisk grund som måste hållas fram.

Här, och i tidigare citat, ser vi att han använder starka begrepp och fraser, som ”tragik”, ”under attack”, ”att lyda människor mer än Gud” och ”väljer livets väg och inte dödens väg” som skapar en polemiserande diskurs. Rickards användning av dessa ord och fraser skapar en laddning där han anklagar Svenska kyrkan för att ha satt Bibeln och de goda traditionerna fostrade inom den svenska kyrkan i många hundra år åt sidan för nya tankar och idéer som ofta har sin basis i samhället och den liberalisering som frodades under 1900-talet. Det Rickard hävdar här är att SvK har gått bort från Gud, bort från livets väg, och in på dödens väg som går emot den goda ordningen som Gud har insatt. I detta fall syftar dödens väg på de mer liberala idéströmningarna som konservativa kristna menar inte är överensstämmande med Bibeln och de kyrkliga traditionerna. Flera av respondenterna nämner liknande tankar om avfallet där Harald sätter deras inställning i ord när han talar om han tror MP kan återförenas med SvK i framtiden:

> ibland har vi haft bilden av att vi satt en livbåt i sjön, sådana stora skepp som går fram så har ju alltid livbåtar för att kunna rädda några undan fallet så att säga, eller undan att drunkna. Så den bilden har ibland använts av Missionsprovinsen, att vi tillhör moderskeppet, vi har Svenska kyrkan liksom som, i någon mening kan vi säga att vi är Svenska kyrkan, fast vi har satt oss i livbåten och fått ta en annan väg hem […] Vi vill ju sällan se oss som en eget samfölje[sic], en egen kyrka, utan snarare som att vi är Svenska kyrkan i exil eller i ökenvandring eller så. Men det kräver ju att Svenska kyrkan liksom bekänner det som fel, det man trott och bekänt nu då under ett antal decennier. Ja, liksom gå till rätta med det och erkänner de fel man gjort och så där. (Harald).

Citatet visar på den syn som finns inom MP, att de är SvK som håller fast vid ”de rätta” traditionerna och värderingarna, att de fungerar som en livbåt för dem som riskerar att gå på ”dödens väg”. Det är värt att nämna att enligt några av respondenterna, som exempelvis Harald, finns det många människor i SvK som delar samma konservativa värderingar och som har kontakt med eller medverkar i MP. Detta är svårt att bevisa då det fortfarande finns många konservativa människor i SvK som är kvar i organisationen och som inte anser att SvK har gått ”fel” väg bort från Gud och vad Bibeln säger. Harald menar också att ”det är inte alla församlingar och inte alla präster som är liksom förfallna eller hur man ska uttrycka det.” (Harald). Detta språkbruk förbättrar knappast relationen mellan de två samfunden då det visar på de stora teologiska, kanske ideologiska, skillnaderna mellan de två parterna, främst kring synen på kvinnliga präster inom kyrkan. Harald fortsätter sin kritik med att hävda att SvKs medlemskap sjunker även om de har, enligt honom, anpassats sig till världen för att locka nytt folk till kyrkan. Han kopplar denna minskning av folk på att SvK inte längre står för något då de har gått bort från vad som tidigare har varit deras essens:

> Istället för att förkunna syndernas förlåtelse så predikar man snarare syndernas tillåtelse i och det blir liksom någonting som går emot Bibeln. […] Men jag tror ju att man inte hade haft lika stort tapp om man ändå hade stått för någonting. Många icke-troende idag kan ju uttrycka att Svenska kyrkan står ju inte för någonting. Det kan vara vilket som, alltså man har inget att komma med liksom. Det är en hjälporganisation eller man samlas till olika evenemang, men man förmedlar liksom inget något grundfast så att säga. Så det blir liksom icke-relevant och även för icke-troende. (Harald)

Här kan vi se att MPs perspektiv är att SvK har slutat vara en kyrka som har fokus på att tillbe Gud på ”Bibelns goda grunder” och följa de goda traditionerna som kyrkan hade värnat om i många århundraden där de istället baserar sin verksamhet på det mänskliga och det moderna som inte lämnar plats för ”det goda” eller det ”klassiska”. ”Tappet” inom SvK tycks kopplat till den ökade mängden kvinnliga präster i SvK där synen på att de ”traditionella” maktstrukturerna kopplat till det manliga könets dominans i prästrollen var det goda som tillät att SvK upplevde god tillväxt på många plan. Några respondenter nämner hur de flesta prästkandidater i SvK idag är kvinnor vilket, enligt dem, visar på att många män som kunde tänkt sig bli präster har ångrat sig. Hela maktstrukturen inom SvK har förändrats där det ligger mer makt hos kvinnan, vilket SvK menar är mer demokratiskt och likvärdigt men MP menar är fel enligt Bibeln och kyrkotraditionerna. Här finns en debatt om kyrkotraditionerna värnar om de ”traditionella” genusnormerna och genusfördelningen av maktpositioner eller inte.

5.2.1. Det klassiska, traditionella och historiska

Ett begrepp som vissa respondenter använder är ”klassisk” eller ”traditionell” följt av andra ord, exempelvis som kristendom, tro eller tradition. I kontexten begreppen används, och baserat på vad tidigare källor nämner kring begreppen, syftar det främst på en mer konservativ kristen tro som stödjer sig på traditioner. En central aspekt av MPs argumentation och övertygelse är att SvKs traditioner är goda, eller de som SvK hade från Luthers tid fram till 1900-talet och som de menar blev skeva under mitten av 1900-talet och framåt. MP baserar mycket av sin syn på den ”oföränderliga” traditionen under de århundraden som utmärktes av konservativa värderingar och ”traditionella” genus- och maktstrukturer. Detta kan exemplifieras av när vissa av respondenterna nämner ”den ursprungliga tanken” med kyrkan och de Bibliska ordningarna. Även om det finns, eller har funnits, en diskussion om de förändringar som SvK har gjort är goda eller inte, finns det ett problem med denna argumentation som MP har vilket är att inget

är statiskt, speciellt inget som handlar om religion och politik. Religion, precis som mycket annat, har alltid förändrats med tiden och är sällan statisk.

När respondenterna fick frågan om de trodde att de någonsin skulle ”återförenas” med Svenska kyrkan var konsensusen att det mänskligt sett förmodligen inte skulle hända med tanke på de skilda riktningarna som båda samfunden går men att det skulle gå om Gud griper in och utför ett mirakel. Dessutom nämner vissa av respondenterna att en återförening med SvK inte är den högsta prioriteten eftersom MP har ett uppdrag och en uppfattad kallelse att följa först och främst. Daniel ger ett annat exempel i att det kanske händer att Svenska kyrkan hamnar i ”en nöd för en situation som man kanske inte förutser.” och lyfter fram hur prästbristen inom Svenska kyrkan, och Jesus-trenden bland unga, kan ha en påverkan på en eventuell förändring inom Svenska kyrkan. När respondenterna nämner en Jesus-trend bland unga menar de att många unga som kommer till tro har mer konservativa värderingar vilket kan exemplifieras i att Daniel nämner att en Jesus-trend är:

> Liksom en Jesus-trend som inte bara handlar om att man hoppar på alla idéer som Svenska kyrkan på senare tid står för utan man vill stå för en biblisk tro och fråga det. (Daniel)

Citatet visar på hur MP ser Jesus-trenden bland unga som en händelse där fler unga får konservativa värderingar genom att de ”vill stå för en biblisk tro” och inte blint lyssna på vad SvK säger. Detta är visserligen något som är närvarande i alla kristna traditioner, det vill säga att man inte ska blint följa och hålla med vad som sägs utan att pröva allt och att ta vara på det goda, som det står i Första Thessalonikerbrevet 5:21. Som Hagevi (2026) nämner i tidigare avsnitt är det svårt att fastställa varför fler unga söker sig till gudstjänster eftersom det är ett nytt fenomen som inte har undersökts (s. 360-362). Utifrån respondenternas respons om att en Jesus-trend syns även hos MP, i formen av ett ökat antal unga människor som inte kommer från en kristen bakgrund vilket kan peka på att ökningen av konservativa kyrkbesökare existerar. Sen är det viktigt att nämna att urvalet är litet vilket gör det svårt att dra generella slutsatser då det är möjligt att ökningen av unga inte händer på alla delar av landet.

Som tidigare nämnt har MP kritiserat SvK för den riktning den tar, att den har blivit mer av en åsiktsgemenskap än en kyrka. SvK beskriver sig som en folkkyrka som rymmer många olika perspektiv, teologiska och politiska inriktningar då den vill vara en kyrka för alla (Svenska kyrkan, 2026a; Svenska kyrkan, 2023b). Det innebär att det finns präster på båda sidorna av det teologiska spektret, att vissa är mer konservativa och vissa är mer liberala i sin teologi. Det får konsekvensen att SvK blir varierad och flytande i vem som är med i kyrkan. Detta betyder också att, som vissa respondenter nämnde, det går att gå in i en kyrka och få ett gott intryck och hemkänsla medan en annan ger tvärtom. Det visar på att alla Svensk-kyrkliga församlingar kan ha olika uttryck för hur de bedriver viss verksamhet och vilken stämning och miljö som finns, även om de delar samma gudstjänstordning(ar) och direktiv som SvK har. MP delar en del av dessa ordningar och direktiv då den har sina rötter i SvK men ”konserverar” hur ordningarna uttrycktes för 20-30 år sedan, till exempel använder Adams församling 1983 års evangeliebok och den svenska kyrkohandboken från 1986.

Den enda som använder ordet ”klassisk” i intervjuerna är Harald medan flera, bland annat Sven, använder sig av ”traditionell” för att visa på tanken om att den konservativa synen är den rätta synen som Svenska kyrkan borde ha. De anser att Svenska kyrkan har blivit en annan kyrka än vad den borde vara genom till exempel ny-tänk och därför är Missionsprovinsen Svenska kyrkan ”i exil”. Liknande förklarar Gustav att ”vi inom Missionsprovinsen så är vi angelägna

om att bevara den historiska liturgin. Inte ändra för ändrandets skull utan att det ska vara igenkännande". Det visar på att de värderar tradition högt och ogillar förändringar som bryter med dessa traditioner som de menar är goda. När Gustav säger att "inte ändra för ändrandets skull" visar det på att han tror att SvK har ändrat på olika liturgiska aspekter bara för att ändra på dem eller för att passa in med trender och samhällets värderingar istället för att förändringarna grundas på teologiska och liturgiska debatter och övertygelser. Det är svårt att fastställa om detta är fallet eller inte i SvK men präster och biskopar från SvK skulle troligen hävda att dessa anklagelser är falska.

Problematiken med att använda "traditionell" och "klassisk" är att de är normerande begrepp vars användning ofta förstärker exempelvis genusnormer och värdesätter olika perspektiv genom att lyfta upp vissa och förminska värdet av andra. Det påminner om vad Sky (2009) och Hirdman (2011, 1988) nämner kring att makt är centralt i att uppehålla maktstrukturer och att det normativa i ett samhälle tenderar att inneha mest makt, vilket genom historien har dominerats av mannen och hans makt över både kvinnan och hans omgivning.

Kopplat till detta är när respondenterna nämner att det som står i Bibeln är det rätta skapas en problematik i att den översättning som läses är en tolkning och allt kan tolkas. Dessutom är det svårt att fastställa vad Gud menade genom sina handlingar, till exempel argumentet att eftersom Adam skapades först av Gud och, enligt Daniel hände detta innan Eva skapades, hade han ansvaret för läran, vilket kopplas till att endast män får vara ämbetshållare. Dock är respondenterna noggranna med att säga att kvinnan och mannen ska jobba tillsammans i symbios och att mannen inte felaktigt ska bruka sin makt över kvinnan.

5.2.2. Äktenskapet

En gemensam nämnare hos många av respondenterna är deras syn på hur SvK har hanterat äktenskapsfrågan, vilket MP menar att de har hanterat på ett dåligt sätt och att det "traditionella äktenskapet" är hotat. Som tidigare nämnts menar MP att äktenskapet är "under attack" då det "traditionella äktenskapet", som är det enda rätta alternativet enligt MP, är hotat av öppnandet av äktenskapet för det könsneutrala av SvK 2009. Gustav kritiserar SvK från att ha frångått kyrkans historiska position i frågan om äktenskapet på grund av externa påtryckningar, exempelvis politiska.

Nils nämner hur fokuset har ofta varit på frågan om kvinnliga präster i diskussionen om de teologiska skillnaderna som finns mellan MP och SvK, men att det inte är en isolerad fråga, utan frågan handlar om ämbetet överlag. Han kan respektera att andra som har hög syn på Bibeln och ser det som Guds ord, det vill säga konservativa, kommer fram till andra slutsatser baserat på hur de tolkar Bibeln, men att detta inte är SvK generella förhållningssätt. Han menar att SvK ser på Bibeln som skrivet av människor om Gud och något färgad av sin tid som vi inte ska ta som normativt idag. Det vill säga att det är en samling texter som är skrivna av män under en patriarkal tid som utmärks av omoderna tankar och värderingar som vi måste distansera oss från i dagens samhälle. Här lyfter han fram det könsneutrala, eller samkönade, äktenskapet som ett exempel på detta där han menar att exegeter och bibelforskare kom fram till slutsatsen att Bibeln inte stödjer tanken om ett könsneutralt äktenskap, men att det var ett beslut som forcerades fram av politiska makter. Ärkebiskopen bytte abrupt uppfattning i frågan runt 2009 när SvK bytte ställning på frågan samt att riksdagen "röstade igenom könsneutralt äktenskap" (Nils). Nils, och MP, menar på att äktenskapet är mellan en man och en kvinna då det är det

som Gud menade, bland annat används skapelseberättelsen som stöd för denna syn. Sixten har liknande tankar och kopplar detta till syndafallet. Han menar att äktenskapet mellan en man och en kvinna för att bli ”ett kött” är ”på något sätt Guds goda grundtanke med skapelsen” (Sixten). Sixten fortsätter med att argumentera att ”felsteget” med könsneutralt äktenskap har ”genomgripande konsekvenser” för allt i skapelsen eftersom man har missbrukat det goda, förhållandet mellan man och kvinna. Vidare kopplar han äktenskapet med ledarskap från mannens sida, men inte på ett förtryckande sätt utan båda parterna skulle fungera som komplement för varandra. Men att det var efter syndafallet som äktenskapet blev förvridet då mannen missbrukar sin ledarposition och kvinnan ”har ju andra frestelser” (Sixten) som gör att relationen blir sårad. Sedan talar han om frälsningen och hur det ger frukt i människor liv. Sixten nämner hur det manliga liknas med Kristus och det kvinnliga med församlingen, vilket är en bild av att äktenskapet mellan man och kvinna och äktenskapet troende har med Jesus ska likna varandra. Detta visar på att utifrån detta perspektiv kan knappast ett könsneutralt perspektiv få plats. I SvK är tankarna liknande men där språket skiljer sig lite då kärleken är lika betonad men *man* och *kvinna* är utbytt med *människor*. Det kan peka på att makten och värderingen flyttar från individuella genus och istället en sammanblandning av båda könen. Detta kan också fungera som ett sätt att minimera isärhållningen mellan könen då könsrollerna inte är lika statiska som innan och det blir mer likt mellan könen. Det kan också fungera som ett sätt att minimera distansen mellan båda könen.

En intressant sak som Daniel nämner är att den Etiopiska evangeliska kyrkan Mekane Yesus, som grundades bland annat av människor från SvK, har distanserat sig från SvK, och andra västerländska samfund, på senare tid främst på grund av att SvK ”öppnade upp” äktenskapet och ”tillät” könsneutralt/samkönat äktenskap 2009. Mekane Yesus-kyrkan vill endast samarbeta med kyrkor som värnar och accepterar den bibliska förståelsen av äktenskap (Block, 2019). Det visar på att alla kyrkor inte är överens kring olika teologiska frågor även om de delar samma övertygelse, exempelvis en evangelisk-luthersk övertygelse, eller om de historiskt sett har samarbetat nära varandra.

Om vi observerar ett exempel från intervjuerna kan vi ta ett citat från Rickard där han talar om skiftet i synen på äktenskapet:

> Vem lyder du? Människor eller Gud som har talat? Och då är mitt val att jag väljer, jag tror att Gud i sin vishet har gett anvisningar, goda råd för hur Hans kyrka ska styras i tiden på väg mot evigheten. Och då väljer jag det jämfört med kyrkopolitiska ageranden som ju har präglat valet från 1958 framåt och sen nu är vi inne då, alltså drygt 50-60 år senare. Så har du äktenskapet som är under attack och även där så väljer Svenska kyrkan att vadå? Inte följa Gud, utan följa människor. (Rickard)
>
> […]
>
> Hur tänker du när du menar, eller när du säger, att äktenskapet är under attack? (Jonathan)
>
> Ja då är vi inne på 2009 och framåt. Vad är äktenskapet enligt Biblisk ordning och det är alltså en relation mellan en man och en kvinna, skapade i Guds avbild till man och kvinna skapade han det. Alltså andra alternativ i det Bibliska perspektivet, jag hittade dem inte. (Rickard)

Här argumenterar Rickard att när SvK öppnade äktenskapet och började genomföra vigningar av könsneutrala äktenskap var det en attack på äktenskapet, mellan en man och en kvinna, som han menar är det enda rätta perspektivet utifrån vad Bibeln säger. Rickards svar pekar på en mer traditionell syn som ser på den nya utvecklingen i samhället kring äktenskapet och relationer som något negativt. En anledning kan vara att det går emot de traditioner som han

anser är goda och att de nya förändringarna går emot hur han tolkar Bibeln och dess bud. SvK ger ett annat perspektiv då de menar på att Bibeln inte förbjuder samkönade relationer. De baserar sin argumentation på att det är kärleksbudskapet och allt som Jesus sa har tolkningsföreträde (Ekhem, 2024). De menar att det viktigaste är att följda vad Jesus sa och hur han förhöll sig till människor. Harrison (u.å.) pekar på att eftersom Jesus var radikal i andra områden kan slutsatsen dras att han inte skulle ha ett problem med samkönade relationer eftersom det är viktigt att visa kärlek till sina medmänniskor. Ekhem (2024) menar också att mycket av vad som fanns i tidiga kristna kyrkotraditioner var grundade i sin tid och att den förändring som skett har varit bra då den har anpassat sig till den nya tiden. Sandahl (2024) menar på att Bibeln inte säger emot samkönade relationer eller hbtqi-personer då det finns personer i Bibeln som kan identifieras med liknande drag och att olika symboler som nämns i Bibeln, som regnbågen, har en betydelse för alla olika relationer. Detta skulle konservativa kristna som respondenterna argumentera är felaktigt då det finns en anledning bakom traditioners existerande och att det skulle tala emot Bibelns goda budskap.

5.3 Kvinnan och prästämbetet

Frågan om kvinnliga präster var en av de utlösande faktorerna bakom bildandet av MP och har varit en central fråga genom hela samfundets existens, men några respondenter nämner hur det inte är lika stor av en fråga hos dem längre då andra frågor har hamnat i fokus istället bland annat äktenskapsfrågan. De lyfte också fram att det inte är en sådan stor fråga inom SvK idag heller då den diskussionsperioder redan har varit och att de har kommit fram till en slutsats som inte kommer förändras.

För att förstå lite bättre vad respondenterna säger om kvinnans roll i församlingen och hur hon relaterar till prästämbetet behöver vi först undersöka vad respondenterna definierar prästämbetet som. Adam förklarar kring situationen i sin församling samt om vad prästämbetet är:

> Jo, när det gör med att vi enbart har ett manligt prästämbete så blir de prästerliga uppgifterna förbehållna män. Men jag tänker att det egentligen är mer en skillnad mellan lekmän och präster än mellan manligt och kvinnligt. I de uppdrag och uppgifter som lekmän har tänker jag inte att det finns någon begränsning mellan vad kvinnor och män kan göra. Vad för uppgifter som lokalt här […] så har vi ganska många kvinnor som har olika uppgifter. […] vi har bara en kyrkvärd som är kvinna då. Hon brukar inte läsa Bibeltexterna men det är inte för att hon inte skulle det, men vi har en, i församlingen har vi en före detta präst, han har avsagt sig prästämbetet i Svenska kyrkan så att jag brukar låta honom läsa texterna. Men annars hade nog kyrkvärden kunnat läsa GT o epistelläsning. (Adam)
>
> Då är det, när du snackar om prästämbetet så gäller det här med lärandet på gudstjänst och sånt. (Jonathan)
>
> Jo, precis. Undervisningen i högmässa. (Adam)
>
> Då är det bara vissa män kan göra då? (Jonathan)
>
> Jo, det som förutsätter en prästvigning. (Adam)

Citatet visar på att det som prästämbetet främst gäller är undervisningen i högmässa och att det är endast män med en kallelse som har tillträde till tjänsten, det vill säga har varken kvinnor eller män som saknar kallelse tillträde till tjänsten. Begreppet ”kallelse” kan uppfattas som vagt men man brukar tala om en inre och en yttre kallelse. En inre kallelse syftar på en inre visshet

eller längtan att Gud kallar en till en tjänst eller ett uppdrag medan en yttre kallelse är kyrkans bejakande av den inre kallelsen, exempelvis under en prästvigning. Sven ger ett förtydligande och förklarar att i frågan om prästämbetet är läroämbetet det viktiga, inte handpåläggningskedjan:

> Att Lärosuccessionen, det är den verkliga successionen. Att man har samma lära som apostlarna och Jesus och som hela Bibeln vittnar om och som vi har i våra bekännelseskrifter. Det är den läran som man för vidare och det är den successionen som man har. […] när biskop Obare kom från Kenya så hade man, då var det samma handpåläggningssuccession som var ifrån Svenska kyrkan som gick dit och kom tillbaks. Men den är egentligen inget liksom krav på att utan det är mera bara en fin ordning. […] lärosuccessionen är det viktiga för det är det faktiska man predikar om och sånt (Sven).

Här pekar Sven på att handpåläggningskedjan ända från apostlarna är mest en fin tradition som inte är väsentligt för ämbetet men att lärosuccessionen är viktigt då det är den som används av prästerna under varje undervisningstillfälle i kyrkan. Han menar att det är viktigt att hålla fast vid samma lära som apostlarna hade vilken speglats i Bibeln och i deras bekännelseskrifter. Dock är det svårt att säga att det är samma lära idag som på apostlarnas tid eftersom majoriteten av vad som vi vet finns i kyrkotradition och i skrifter, men kyrkotraditionen har förändrats på många sätt över den tid som kyrkan har existerat.

Daniel nämner ett annat exempel där han hävdar att prästämbetet är predikoämbetet, det vill säga att det är prästen som har rätten att predika till kyrkfolket, samt att prästen innehar en herderoll i församlingen. Det visar på att det finns någon form av patriarkal struktur i MP där mannen, eller den särskilt utvalda mannen, är den enda som har rätten att leda undervisningen men i övrigt får kvinnor göra samma saker som män. Detta kommer utvecklas vidare lite senare i texten.

Några av respondenterna, såsom Harald, Adam och Sixten, differentierar mellan det särskilda prästadömet och det generella prästadömet då de menar att det är två olika ämbeten. Det som de menar med det särskilda prästämbetet är det ämbetet som prästen innehar och ger rätten till prästen att hålla i undervisningen under högmässan eller annan undervisning där man undervisar både män och kvinnor. Dessutom är det endast prästen som får celebrera mässan eller nattvarden samt att endast (manliga) präster får läsa instiftelseorden och förvalta sakramenten, varav nattvarden är ett. Gränsdragningen här, menar Daniel, skiljer sig beroende på vilken tradition man frågar, exempelvis att mer lågkyrkliga sammanhang inte är lika stränga med sin gränsdragning. Det allmänna prästadömet är det som varje kristen lekman, man och kvinna, har tillträde till och handlar exempelvis om att dela sina erfarenheter och den kristna tron med andra. Här menar MP att anledningen varför kvinnor inte har tillträde till det särskilda prästadömet är på grund av att hon inte ska undervisa både män och kvinnor under gudstjänsten. Hon får däremot undervisa endast kvinnor, exempelvis på kvinnobruncher, dela vittnesbörd under gudstjänsten, läsa ”GT och epistelläsning” (Adam). Dock nämner bland annat Daniel och Harald att synen på kvinnan som textläsare skiljer sig inom MP. Detta kopplas till bland annat Första Korintierbrevet 2 där Paulus skriver om undervisning och att kvinnan ska vara tyst men flera respondenter nämner att det inte betyder att kvinnor ska vara helt tysta utan att kvinnan inte har behörighet till läroämbetet. Det kan föras en diskussion här kring om sanningshalten i detta argument eftersom mycket av den grundas i kyrkotradition som under många år har skapats av en kyrka helt ledd av män i samhällen där kvinnor inte hade samma rättigheter som män. Även om kvinnan har en annan roll än mannen, enligt MP hade kvinnan fortfarande en särställning jämfört med mannen där hon oftast sågs som mindre värd. Adam fortsätter:

> …att Jesus utsåg tolv män till apostlar och så. Det brukar man ju säga att det, att man det var den tiden och den kulturen och så. Jag tänker mig att, att Jesus var inte alldeles rätt för att bryta med eller väcka förargelse. Så jag tänker att hade han velat ha en kvinna bland apostlarna hade han insatt en kvinna till apostel utan att bekymra sig för reaktioner, höger och vänster. […] motargumenten är ju att det tillhörde den tidens kontext och så, men att Paulus undervisar så därför att det var ett patriarkalt samhälle på den tiden och så. Men ser man till den grekiska världen som man hörde sig i så hade man ju prästinnor inom den hellenistiska religionen och så. (Adam)

Citatet visar på att Adam, och andra respondenter som nämnde liknande, tror att om tanken var att kvinnor också skulle ha tillgång till prästämbetet, mer specifikt nämner de läroämbetet (som ingår i prästämbetet och syftar på att kyrkan har fått ärva apostlarnas lära i en oavbruten kedja), hade kvinnor varit inkluderade. Även om det fanns prästinnor inom den hellenistiska religionen betydde det inte att kvinnan hade lika rättigheter som mannan utan det antika Grekland, och det romerska riket, var patriarkala samhällen där männen hade fler rättigheter, bland annat hade de äganderätt över kvinnan (Världskulturmuseerna, u.å.). Dessutom är det värt att nämna att introduktionen av kristendomen till det romerska riket hade positiva effekter på kvinnans ställning i samhället, till exempel sågs de som mer trovärdiga vittnen, vilket inte var fallet tidigare. Detta stärktes genom olika handlingar såsom att det var några kvinnor som var de första som upptäckte att Jesus grav var tom.

Gustav nämner en intressant åsikt angående prästämbetet och det stora ansvar som följer. Han diskuterar kring hur han är övertygad att Gud kallar vissa män till en prästtjänst och att prästen är ansvarig för hela sin församling som är Kristi brud, vilket är en syn som SvK också delar. Den har sitt ursprung i Bibeln, till exempel i Lukas 5:34 som talar om Jesus som brudgummen och kyrkan som hans brud (Bremer, 5 mars, 2015). Gustav säger också att ansvaret som han har fått som präst är: ”ingen rättighet i det och jag kan många gånger känna att det hade varit gott att slippa liksom det ansvar” (Gustav). Detta är eftersom prästen har hand om många människor och har stor påverkan på deras kyrkliga liv, prästen behöver alltså leda dem på ett korrekt och gott sätt utifrån vad han anser Gud vill göra med dessa människor. På så sätt menar han att det är ”skönt” för kvinnorna att de slipper det enorma ansvaret. Sedan nämner han att det finns kvinnor som hjälper till med andra organisatoriska saker då det inte är könet som bestämmer vem som är bäst för de roller som inte är prästen utan ”då kanske det är mer om det är någon som är passande alltså skitsamma om de är man eller kvinna utan den här personen är jättebra med organisatoriskt kanske då kan de vara i den rollen eller sånt” (Gustav). Denna syn delas av flera av respondenterna där det verkar som att det endast är prästrollen som är ”låst” för kvinnor och ”vissa” män.

Men vad är det som gör att prästämbetet är endast tillhandahållet för män med en kallelse? Många av respondenterna pekar på två huvudsakliga faktorer: kyrkans tradition och Bibeln. Eftersom MP grundar mycket av sin syn på att kyrkans traditioner, det vill säga de konservativa, är goda, lutar deras syn på prästämbetet på kyrkans traditioner och hur det har varit förr vilket är att det är tillhandahållet endast mannen. Daniel argumenterar från en traditionell ståndpunkt, som ofta använder sig av 1 Korintierbrevet 14 och 1 Timoteusbrevet 2, där han nämner att kvinnor inte haft tillträde till prästämbetet jättelänge om man jämför med det långa tidsspannet mellan 1958 och apostlarnas tid. Dessutom jämför han med att den katolska kyrkan är mycket större och äldre än SvK men att de inte har några kvinnliga präster och pekar på att SvK praxis inte är normerande för hela världen. Han menar att SvK har gått bort från den ”bibliska linjen”, den ”apostoliska linjen” och den ”allmänkyrkliga linjen”.

Tidigare har det nämnts lite kort om vad kvinnan får göra i församlingen, men det finns några roller till som flera respondenter nämner. Flera respondenter nämner att en kvinna får vara del av diakonatet som en diakonissa vilket är en tjänst som de själva har i MP. Dock påpekar bland annat Daniel att vad som utmärker en diakon eller diakonissa är en stor teologisk fråga då vissa menar att det är en del av ämbetet medan andra menar att det enbart är en tjänst. Vissa menar på att rollen är mer som en halv-präst som är på väg att bli en präst men Daniel menar att varken SvK eller MP ser på rollen som en del av prästämbetet utan att det är mer av ett ”tjänande uppdrag” (Daniel) som hjälper och tar hand om människor, vilket flera andra respondenter nämnde. Detta kopplas till tanken om att kvinnan får tala om ett ämne hon är insatt i, till exempel på en föreläsning eller under en brunch, under förutsättningen att det inte går över till att bli en predikan. En annan roll som nämns av flera av respondenterna är rollen att vara med på olika råd och styrelser där det nämns av bland annat Sven att de har kvinnor som är med i olika styrelser. Enligt Harald är den enda styrelsen eller rådet som kvinnor inte får vara med i är läronämnden eftersom man behöver vara präst för att vara med. Annars nämner han att det finns kvinnor med i kyrkorådet, stiftsledningen och i konsistoriet samt påpekar att kvinnor behöver finnas med och att de har en röst. Dock får de inte vara med i ämbetet då det inte är deras position. Detta pekar på att kvinnor i MP har tillgång till de flesta tjänster som män har och att det endast är kring läroämbetet som de inte har tillträde.

6. Diskussion

I följande kapitel kommer uppsatsens resultat och analys att diskuteras. Dessutom kommer en kort didaktisk reflektion i förhållande till studiens resultat att redovisas. Slutligen kommer en metoddiskussion där studiens metod kommer diskuteras i relation till resultat och analys.

6.1 Resultatdiskussion och slutsatser

Studien har kommit fram till att MP anser att SvK har avvikit från Bibeln och Guds goda ordningar då de har tillåtit flera saker som kan ses som ”obibliska”, till exempel kvinnopräster och könsneutralt äktenskap. MP menar att kvinnor har tillträde till majoriteten av rollerna som männen har där de enda rollerna som är spärrade för dem är de kring läroämbetet, såsom prästämbetet och att vara med i läronämnden. De menar på att kvinnan inte har tillträde till dessa få rollerna eftersom kyrkotraditionen har varit att männen har varit präster då alla apostlarna var män och de tidiga kyrkoledarna var män. Dessutom stödjer de sig på vad Bibeln säger och menar att om Jesus hade som avsikt att kvinnor skulle kunna vara präster så skulle han ha gjort en kvinna till apostel.

Resultaten visar på den konservativa profil som MP har, vilket stämmer in med den information som Carola Nordbäck skriver om i sina artiklar även om hur informationen presenteras skiljer sig. Representanterna lyfter fram att MP bildades då de såg den nöd som fanns inom SvK och att många av de ändringar som SvK har gjort under de senaste 50-60 åren har varit negativa för de som går till gudstjänst där. Nordbäck (2012a, 2013a) ger perspektiv som stämmer in med vad representanterna nämnde, men det märks att hennes artiklar har några år på nacken då det finns flera nya utvecklingar inom MP och SvK som hände efter artiklarna skrevs. Till exempel att kvinnoprästfrågan har tappat den stora vikten som den hade för ungefär 10 år sedan, även om den fortfarande är en hjärtefråga hos MP är det andra frågor som är mer aktuella som äktenskapsfrågan. Nordbäck (2013b) diskuterar kring MP och deras skilda syn på äktenskapet, abort och sexualitet jämfört med SvK, men respondenternas svar visar på att äktenskapsfrågan har fått större utrymme än tidigare. Detta eftersom de upplever att de har sett en ökad nöd i kyrkan och samhälle kring just denna fråga. Nordbäck (2013b) lyfter fram att MP ser på ”utlevd homosexualitet” (s. 542) som något som går emot Bibeln även om homosexuella har en plats i kyrkan. Respondenternas svar visar på att denna syn fortfarande gäller och att de inte har ändrat sin ställning kring denna fråga. Dessutom kan en slutsats dras att MP anser att maktbalansen har skiftat inom SvK mot ett mer liberalt håll som exemplifieras i Nils berättelse om när han fick rött ljus till att bli präst. En annan aspekt som kan visa på en växande nöd i samhället är Jesus-trenden bland unga som flera av respondenterna nämner att de har märkt i och med ökningen av unga kyrkbesökare som inte kommer från kristna hem. Det bekräftar en del av vad Hagevi (2026) skriver om att fler unga svenskar firar gudstjänst, men att ökningen inte är begränsad till ett specifikt samfund utan är en mer generell trend där inte heller deras politiska ställning skiljer sig markant.

I respondenternas svar framträder aspekter som kan relateras till det Maurits (2013) och Nykvist (2019) skriver om manlighet och kyrkan. Maurits (2013) beskriver hur prästen kan förstås som en god herde för församlingen och att ett misslyckande i denna roll kan kopplas till föreställningar om manlighet. Liknande föreställningar kan identifieras i respondenternas svar, där prästen beskrivs som församlingens herde och där det betonas att särskilt utvalda män har

ett stort ansvar att leda församlingen. Respondenterna skiljer sig också från det Maurits skriver om då de förklarar att kvinnor kan ha ansvar i församlingen under förutsättningen att hon inte försöker anta en lärande roll som endast präster får. Respondenterna framhåller även att bristande ledarskap kan leda till konflikter och att detta lägger en tyngd i rollen som prästerna har. Kopplat till detta är tanken att när synen på församlingen liknas med en heterogen relation får en könsneutral relation knappast plats i vilket kan argumenteras kan påverka jämställdheten om det kan begränsa någons frihet.

Samtidigt framträder inte samma tydliga koppling mellan en god präst och en god man som hos Maurits (2013). Respondenterna tycks inte lägga värdet av en man i rollen som präst. Det visar på att även om det finns likheter mellan respondenternas beskrivningar av prästens roll och de manlighetsideal som Maurits (2013) och Nykvist (2019) behandlar har MP inte baserat sin syn på mannen på hur bra präst en man är. Dock behandlas inte manlighetsideal i intervjuerna och endast nämns några gånger sammanlagt över alla åtta intervjuer så en tydlig slutsats går inte att dra. De likheter som kan identifieras mellan respondenternas svar och vad författarna förklarar är inte överraskande eftersom MP har sina rötter och har hämtat inspiration från olika lutherska sammanhang och traditioner som inte har genomgått samma förändring som SvK. Dessa sammanhang innefattar bland annat de manlighetsrörelser som Maurits (2013) och Nykvist (2019) skriver om. Resultatet visar också att det som Anderson (2019) nämner om Luthers syn på ämbetet har MP liknande syn då ämbetshållaren är en förvaltare och inte hörnstenen av kyrkan vilket är en syn som SvK också delar.

Resultatet visar samtidigt att när det handlar om diskussionen kring varför kvinnan inte har rätt till prästämbetet används två kapitel i Bibeln: 1 Korintierbrevet 14 och 1 Timoteusbrevet 2. Ett vanligt motargument mot användningen av dessa två kapitel är att eftersom dessa är en av de få ställena där ämnet diskuteras i Bibeln har inte argumentet tillräckligt med material för att stödja sin tes. Detta är ett motargument som respondenterna avfärdar då de menar att det inte påverkar sanningshalten av dessa bibelställen. De menar att allt som står i Bibeln är Guds ord och ska följas vilket betyder att eftersom det står att exempelvis kvinnor inte ska tala under gudstjänsten så betyder det att kvinnor inte ska ha tillgång till prästämbetet. Sedan menar de att det går att tolka bibelställena på olika sätt, till exempel vad Paulus menar med att kvinnor ska vara tysta, men att deras syn är den korrekta. Respondenterna menar också att bara för att kvinnor inte får vara präster betyder det inte att kyrkan är ojämställd eftersom kvinnor kan vara i andra maktpositioner i kyrkan samt att många män inte kan vara präster om de saknar kallelsen till tjänsten. Här går det att använda bibelstället som nämner att vi människor inte ska leva av världen men i världen. Från en konservativ sida kan man argumentera att det här med kvinnopräster har sin grund i världen och att det går emot vad Bibeln och traditionerna säger samt att man ska fungera som en god kraft i världen som värnar om de goda bibliska värderingarna. Från en mer liberal position går det att argumentera, liknande som står på SvKs hemsida, att eftersom kristna ska leva i världen så behöver kyrkan vara flexibel och öppen för förändring så att så många som möjligt får ta del av det kristna kärleksbudskapet.

En problematik skapas här i att eftersom kvinnor inte får vara med i läronämnden och prästkollegiet samt att hon oftast är i minoritet i styrelserna och nämnderna så betyder det att makten inom samfundet är kopplat till genus där mannen har mest makt. Till exempel bestämmer läronämnden hur samfundet ska se på äktenskapet och sexualiteten vilket kan påverka om besluten ger övertaget till män eller inte. Det kan vara så att kvinnor tänker lika i

frågorna och att de får sin röst hörd, men det framgick inte i resultaten. Dessutom vet vi inte antalet kvinnor och män i dessa organ men chansen är stor att kvinnor är i minoriteten,

En överraskande del som dök upp i intervjuerna var att kvinnor var med i de flesta styrelser, till och med konsistoriet som ”prövar prästkandidater och beslutar om behörighet för biskopar, präster och diakoner” (Nordbäck, 2013a, s. 519). Det Nordbäck nämner i dessa artiklar instämmer med vad respondenterna tar upp kring tjänster som kvinnan har behörighet till i att hon har tillgång till de flesta rollerna förutom de som kan påverka läran inom MP. Detta kan skapa en problematik i att mannen har det större mandatet och makten att bestämma.

Därför ger resultaten en unik inblick i hur MP fungerar och hur representanterna funderar kring olika frågor. Det ger en förståelse för hur konservativa rörelser fungerar och är ett bidrag till forskningen kring MP och svenska konservativa kyrkliga rörelser. Eftersom jag inte har intervjuat representanter från Svenska kyrkan kan jag inte få perspektivet av präster från den kyrkan men jag har använt det redan befintliga materialet kring frågan om kvinnliga präster inom Svenska kyrkan.

6.2 Didaktisk reflektion

Slutligen är det relevant att kort reflektera kring vilka konsekvenser studiens resultat kan ha på min framtida roll som ämneslärare i religionskunskap. Analysen av respondenternas svar exemplifierar hur människor från en konservativ religiös rörelse tänker kring ämnen som kvinnans roll i deras religiösa organisation och anledningarna till att de sökte sig till mer konservativa alternativ. Detta är användbart för mig som kommande ämneslärare i religionskunskap eftersom jag har i uppdrag att undervisa om olika religiösa rörelser från olika perspektiv. Dessutom kommer jag förmodligen ha elever i mitt klassrum som är från liknande konservativa miljöer och resultaten från denna studie kan ligga som grund i mitt bemötande. Studien ger också en insikt i frågan kring kvinnliga präster och hur den kan skilja sig beroende på person och deras bibelsyn även om de är eller var med i en rörelse med annorlunda syner.

6.3 Metoddiskussion

Tematisk analys som metod fungerade väl för studiens syfte då det hjälpte mig att lättare identifiera återkommande teman i alla åtta intervjuerna. Användningen av genusperspektiv underlättade för att sätta olika aspekter i perspektiv, till exempel lite hur respondenterna resonerade om kvinnoprästfrågan och hur de såg på SvK. Detta var till hjälp när jag skulle analysera varför de hamnade i MP.

Att analysera åtta olika respondenter från MP var en styrka eftersom alla hade olika bakgrunder som bidrog med värdefull information till min analys. Eftersom alla respondenter har en formell position inom samfundet skildras endast deras och MPs officiella ståndpunkter och lekmännens perspektiv kan då inte skildras vilket hade varit ett intressant område satt vidare forska kring. Dessutom skulle studiefältet berikas med intervjuer av kvinnliga representanter, speciellt de som är verksamma som diakonissor, för att få deras perspektiv på saken.

I fortsättningen skulle genusforskning kunna appliceras på samma eller liknande resultat för att dra nya slutsatser för att utvidga förståelsen.

7. Referenslista

Artman, L., Beijer, G., & Olsson, A. (2009). *Till man och kvinna skapade han dem: biskopsbrev om äktenskapet*. Missionsprovinsen. https://missionsprovinsen.se/wp-content/uploads/2009/03/2009-03-17_biskopsbrev.pdf

Berntson, M. (2022). *Kyrko- och samfundskunskap: En introduktion.* Verbum.

Block, M. (2019). *Ethiopian Lutherans terminate partnership with PC(USA) over same-sex marriage*. International Lutheran Council. https://ilcouncil.org/2019/08/27/ethiopian-lutherans-terminate-partnership-with-pcusa-over-same-sex-marriage/

Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology, 3*(2), 77-101. https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa

Bremer, J. (2015, 5 mars). Kristi brud. *Johans och Jennys fasteblogg*. https://blogg.svenskakyrkan.se/fastebloggen/2015/03/05/56/

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder* (3. uppl.). Liber

Edsinger, O. (2025, 30 maj). *”Klassisk kristen tro” en vattendelare – och ett användbart begrepp*. KyrkansTidning. ”Klassisk kristen tro” en vattendelare – och ett användbart begrepp | Kyrkans Tidning

Ekhem, A. (2024, 5 februari). *Äktenskap*. Svenska kyrkan. https://www.svenskakyrkan.se/kristentro/aktenskap

Eriksson, A-L. (2004). *Genusperspektiv på teologi*. Högskoleverket.

Gärtner, B-E. & Strandberg, C. (1978). The Experiences of the Church of Sweden. I Moore, P. (Red.), *Man, Woman, Priesthood* (123-133). London SPCK.

Hagevi, Magnus (2026). Religiösa konservativa unga män och andra aktuella myter. I Anders Carlander, Amanda Ramsälv, Björn Rönnerstrand & Patrik Öhberg (Red.), *Mot en tid som flytt*. SOM-institutet vid Göteborgs universitet.

Harrison, D. (u.å.). *Vad tyckte Jesus om homosexualitet?*. Svenska Dagbladet. https://www.svd.se/a/LlL6AV/vad-tyckte-jesus-om-homosexualitet

Hirdman, Y. (1988). Genussystemet – reflexioner kring kvinnors sociala underordning. *Tidskrift för genusvetenskap, 9*(3), 49–63. https://doi.org/10.55870/tgv.v9i3.5365

Hirdman, Y. (2001). *Genus – om det stabilas föränderliga former*. Liber.

Huber, K. (2015, February 25). *Everybody’s a little bit sexist: A re-evaluation of Aristotle’s and Plato’s philosophies on women*. Lake Forest College. https://www.lakeforest.edu/news/everybodys-a-little-bit-sexist-a-re-evaluation-of-aristotles-and-platos-philosophies-on-women

Imberg, R. (1999). *Från konventikelplakat till kvinnliga präster*. Till Liv. https://tillliv.se/1999/11/fran-konventikelplakat-till-kvinnliga-praster/

Jackelén, A. (2013, 10 oktober). Replik: Antje Jackelén. *Kyrkans Tidning*. https://www.kyrkanstidning.se/debatt/replik-antje-jackelen/337833

Johansson, T. (u.å.). *Välkommen!*. Församlingsfakulteten. https://ffg.se/valkommen/

Lundstedt, G. (2008). Vägen fram till kyrkomötets beslut att öppna prästämbetet för kvinnor. I B-H. Sundman (Red.), *Äntligen stod hon i predikstolen!: historiskt vägval 1958* (127-139). Verbum.

Magnusson, M. (2006). Missionsprovinsen - ett nytt donatistiskt rotskott (Dissertation). Hämtad från https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kau:diva-53040

Maurits, A. (2013). *Den vackra och erkända patriarchalismen: Prästmannaideal och manlighet i den tidiga lundensiska högkyrkligheten, ca 1850-1900*. Universus Academic Press.

Missionsprovinsen. (u.å.-a). *I Svenska kyrkans andliga tradition*. Missionsprovinsen. https://missionsprovinsen.se/i-svenska-kyrkans-andliga-tradition/

Missionsprovinsen. (u.å.-b). *Kort historik*. Missionsprovinsen. https://missionsprovinsen.se/kort-historik/

Missionsprovinsen. (u.å.-c). *Missionsprovinsens församlingar.* Missionsprovinsen. https://missionsprovinsen.se/forsamlingar/

Missionsprovinsen. (2025, 27 september). *Ordning för Missionsprovinsen i Sverige*. Missionsprovinsen. https://missionsprovinsen.se/provinsordning/

Nordbäck, C. (2012a). Kyrkohistorisk historiebruksforskning. I Claesson, U. & Neuhaus, S. (Red.), *Minne och möjlighet: Kyrka och historiebruk från nationsbygge till pluralism* (14-43). Makadam.

Nordbäck, C. (2012b). ”Att återvända till början”: historia och identitet inom Missionsprovinsen. I Claesson, U. & Neuhaus, S. (Red.), *Minne och möjlighet: Kyrka och historiebruk från nationsbygge till pluralism* (132-162). Makadam.

Nordbäck, C. (2013a). Tio år med Missionsprovinsen – del 1 av 2. *Svensk kyrkotidning, 25*, 517-522.

Nordbäck, C. (2013b). Tio år med Missionsprovinsen – del 2 av 2. *Svensk kyrkotidning, 26*, 539-547.

Nykvist, M. (2019). *Alla mäns prästadöme. Homosocialitet, maskulinitet och religion hos Kyrkobröderna, Svenska kyrkans lekmannaförbund 1918-1978.* Nordic Academic Press.

Peter Isaac Béens Utbildningsstiftelse. (2002). *Stadgar*. https://ffg.se/wp-content/uploads/2020/02/FFG-stadgar-200212.pdf

Rönnblom, K. (2017). “De trodde de kunde vinna världengenom att acceptera världens ideal” : En komparativ studie av Pius X:s prästbrödraskap och Missionsprovinsen (Dissertation). Hämtad från https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-317494

Sandahl, F-O. (2024, 25 oktober). *Hbtqi.* Svenska kyrkan. Hbtqi - Svenska kyrkan

Sidenvall, F. (2005, 22 januari). *Om begreppet tradition*. For bibel og bekjennelse. Om begreppet tradition

Skolverket. (2025). *Ämne – Religionskunskap*. Religionskunskap-RELI

Sky, J. (2007). *Genus och religion*. Natur & Kultur.

Svenska kyrkan. (2023a, 19 januari). *Trosbekännelsen*. Svenska kyrkan. https://www.svenskakyrkan.se/kristentro/trosbekannelsen

Svenska kyrkan. (2023b, 19 november). *Svenska kyrkans historia*. Svenska kyrkan. https://www.svenskakyrkan.se/historik

Svenska kyrkan. (2024, 11 mars). *Prästämbete för kvinnor och män*. Svenska kyrkan. https://www.svenskakyrkan.se/kvinnliga-praster

Svenska kyrkan. (2026a, 13 augusti). *Om Svenska kyrkan.* Svenska kyrkan. https://www.svenskakyrkan.se/om-oss

Svenska kyrkan. (2026b, 24 juni). *Bibeln*. Svenska kyrkan. https://www.svenskakyrkan.se/bibeln

Svenska kyrkan. (2026c, 22 april). *”Vägar framåt” – om vigsel och samkönade relationer. Biskopsmötet tydliggör Svenska kyrkans arbete.* Svenska kyrkan. https://www.svenskakyrkan.se/nyheter/vagar-framat--om-vigsel-och-samkonade-relationer

Svenska kyrkan. (2026d, 25 maj). *Abort*. Svenska kyrkan. https://www.svenskakyrkan.se/abort

Teglund, S. (2025, 27 november). *Undersökning: Konservativa vindar blåser bland unga i Sverige*. Världen Idag. Undersökning: Konservativa vindar blåser bland unga i Sverige

Vetenskapsrådet. (2024). *God forskningssed 2024*. https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2024-10-02-god-forskningssed-2024.html

Världskulturmuseerna. (2025, 5 juni). *Kärlek, giftermål och sexualitet*. Världskulturmuseerna. https://www.varldskulturmuseerna.se/digitala-resurser/skolprogram-online/antiken/antikens-grekland/liv-och-dod/karlek-giftermal-och-sexualitet/#

Wejryd, A. (2008). Förord. I B-H. Sundman (Red.), *Äntligen stod hon i predikstolen!: historiskt vägval 1958* (5-6). Verbum.

Wibeck, S. (2008, 18 mars). *Kvinnliga präster 1958 – ett omstritt beslut*. Populär Historia. Kvinnliga präster 1958 – ett omstritt beslut | popularhistoria.se

8. Bilagor

Intervjuguide

Skulle du kunna börja att berätta för mig varför det kommer sig att du är i missionsprovinsen? Hur kom det sig att du hamnade här och har den position du har inom samfundet?

- Skulle du kunna berätta för mig om din utbildning?
- Hur länge har du varit verksam inom samfundet?
    - Hur kändes det när du först gick med i samfundet?
- Har du innehaft några tidigare kyrkposter?
- Hur är din upplevelse av att vara en kyrklig ledare?

Ni nämner att ni har växt fram ur Svenska Kyrkans andliga tradition. Hur ser ni på Svenska kyrkans andliga tradition, hur skiljer sig eran andliga tradition från deras och varför hände det att ni lämnade deras organisation?

- Hur är din upplevelse av detta?
- Vad finns det för skillnader och likheter mellan era andliga traditioner?
- Hur skiljer sig er syn på teologi?
- Tror ni att det eventuellt skulle vara möjligt att gå med i Svenska kyrkans organisation i framtiden?
- Ni nämner i en av era ”Om Oss” informationssidor på eran hemsida att den episkopala vigningssuccession som ni har spreds till Finland och Baltikum. Vad är er relation med dessa kyrkor/samfund (dvs de evangelisk-lutherska kyrkorna i Finland och Baltikum)?
- Hur är er relation med andra kristna samfund? Ex. pingst, EFK, osv.

Hur ser missionsprovinsen på kvinnans roll i församlingen? Hur ser du på detta?

- Vilken kyrklig tradition lutar ni er mot?
- Hur är din upplevelse av detta? Hur ser det ut i praktiken jämfört med i teorin?
- Diakon/diakonissor roll?
- Apostolisk succession
- Hur ser du på stycket i 1 Kor 14:34-35 om att kvinnan ska vara tyst? 1 Tim 2:11-12